NASLOV—ADDRESS
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Telephone: HEnderson 3912

Pomagajte svojcem v stari domovini!

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska Katoliška Jednota
je prva in najstarejša slovenska bratska podporna organizacija v Ameriki

PRIDRUŽITE SE KORAKANJU "MARCH OF DIMES"

Entered as Second Class Matter December 12th 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1918

NO. 3 — ŠTEV. 3 *CLEVELAND, O., 16, JANUARJA (JANUARY), 1946* *VOLUME XXXII—LETO XXXII*

Pisma iz stare domovine

Zadnji teden je prejela "Ameriška Domovina," 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio, več pisem iz stare domovine, namenjenih naslovljencem tukaj v Ameriki. Ker so pa na teh pismih naslovi netočni ali nejasni, istih ni bilo mogoče naprej odposlati. Kdor opazi torej svoje ime v dolinavedenem seznamu, naj piše po pismo "Ameriški Domovini" in označi svoj natančen naslov. Opozorite na to tudi take naslovljence, ki morda tega lista ne čitajo.

Breznik Alojzij iz Šmartna pri Litiji. Piše Leopold Sparhakel.

Kovačič Joško iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. Piše Maček Jakob.

Kravanja Amalija, Soča, vas Lepena 63. Piše Cuder Tomaž.

Tratnik Helena iz Hrastnika, Kansas. Piše Ana Arnšek r. Bolinšek.

Nagode Marija roj. Turk iz Hotederšice. Wisconsin. Piše Albreht Jože.

Majerle Marija iz Breznika, Dragatuš. — Minnesota. Piše Horvat Miha.

Kremesec Anton, Metlika — Kanada. Piše Linca Matkovič.

Krek Ivana, Bridgeville II (Pa?) iz Žirov. Piše Košir Janez.

Garbas Ela iz Knej, Vel. Lašče. Geraltok, Canada. Piše Gradišar Anton.

Plavša Dušan, Ribarič kod Sinja. Piše Smilja Šimenc-Čenić.

Hostnik Frank, Suha pri Loki, Detroit?

Rozman Ivanka, Hotedršica. Piše Rozman Viktor.

Truden Viktor iz Starega Trga pri Ložu. Piše Truden Ivan.

Vučanjk Jože iz Dobove. Piše Horvat Jože.

Jesiharjeva Mici, Jarše — Vir. Piše Šesek Alojz.

Spodaj našteti Clevelandčani imajo v našem uredništvu pisma, ki so prišla iz Evrope. Naj znanci opozore drug drugega nanje:

Donat Johan. Piše mu Bauman Franc.

Pergar Jožef iz Moravč. Piše mu Pergar Franc.

Košćak Johan. Piše Zupan Ernest.

Francis Pirman od sv. Trojice nad Cerknico. Piše notar Josip Lesar.

Štrukelj Marija iz Krašnje pri Moravčah. Piše Ženko-Udovc Albina.

Zakrajšek Jože. Piše Zakrajšek Jože.

Gregorčič Marija iz Krušnega vrha pri Dobrniču (Tekačeva) Piše Ozimek Janez.

Zakrajšek Franc. Piše Žužek Alojzij.

Glavan Miha. Piše Glavan Jakob (sin Ivana 21.).

Žužek Janez iz Vel. Lašč.

Rupar Ana iz vasi Župeno, št. Vid. Piše Angela Rupar.

Trdin Vencelj, Vranke pri Blagovici. Piše Omahna Jože.

Glavič Frančiška iz Šmarate pri Starem trgu. Piše Janez Žnidaršič.

Hervatin Ana. Piše Milena Svetlič.

Pintar Marija r. Brezovar.

Trontelj Johan iz Ponove vasi pri Grosupljem. Piše Anton Godec.

Kobevšič Franc iz Grahovega, — Canada.

Havelka Beno iz Krškega ob Savi.

Šuštarič Jurij iz Tanče gore pri Dragatušu. Piše Suštarič Franc.

Možina, Zaplana pri Vrhniki. Piše Molek Anton.

Trpin Franc iz Žiberš pri Rovtah. Colorado. Piše Trpin Janez.

Senica Karolina, r. Butara iz Cerkelj ob Krki. Piše Hrovat Franc.

Jankovič Ana, Sheboygan Wisconsin. Piše Strupek Egdij.

Bogataj Anna iz Žirov (Dobračeva).

Štritof Andrej iz Cajnarjev, Canada. Piše Angela Rupar.

Petkovšek Franc iz Vrhnike (Idrijska cesta 95). Piše Helena Petje-Sedej.

Schibret (Zibret) Micke, Royalton, Illinois. Piše Ivan Žibert.

Sikyta Joseph, Sheboygan, Wisc.

Šubic Marija, r. Baznik iz Žirov (Dobračeva). Piše Mivšek Gabriela.

Dolanc Štefan in Johan, Canada. Njih oče iz Dola pri Litiji. Piše Zavrl Marija.

Rožnik Dominik iz Dobrunj. Piše Selan Jože.

Jerina Janez, Oven? Iz Goričiče pri Preserju. Piše Stražišar Anton iz Kožljeka.

Martinčči Ferdinand iz Brezovšice pri Mirni. Piše Martinčič Ferdo.

Pivk Ivan iz Čekovnika 16. Piše Benčina Franc.

Adamič Johan, Rochester, Michigan. Piše Adamič Anton.

Knafelc Izidor iz Žabje vasi pri Novem mestu. Toronto, Canada. Piše Bras Rudi.

Dremelj Anton ali Lužar Ignacij iz Žalne. Piše Fink Ignacij.

Pivk Matevž, Oklahoma. Doma iz Čekovnika 16. Piše Benčina Franc.

Janc Louis, St. Louis. Piše R. Bizjak.

Cetinski Alojzij, Arcola Sask? Canada. Piše Cetinski Alojzij.

Burgstaler Andrej (Bričkov iz Komende) Minnesota. Piše Lah Jože.

Marolt Frank, Gorenje Podpoljane pri Vel. Laščah. Colorado, Palisade? Piše Marolt Anton.

Volk Peter iz Radovice, Youngstown, Ohio. Piše Cesar Jožef.

Rauh Jože iz Laz pri Starem trgu ob Kulpi, Canada. Piše Rauh Ivan.

Krhin Ivan iz Št. Jerneja (Dol. Brezovica I.) Canada. Piše Rus Božena.

Ster Mary iz Pšate 6, pri Cerkljah. Ely Ave? Piše Martin Globočnik.

Muhič Tomaž iz Šmarjete pri Novem mestu. Piše Muhič Jože.

Ščurk Alojzij iz vasi Ščurki pri Turjaku, Canada. Piše Kožar Stanko.

Mavretič Bara iz sela Radoviči pri Metliki, Steelton, Pa. Piše Simčič Janez.

Štrucelj Matija, iz Gribelj 5, pri Črnomlju, Montana ali Canada. Piše Štrucelj Alojzij.

NAŠI CLEVELANDSKI GOSTJE

Delegacija Jugoslovanskega Rdečega križa v družbi Balokovićeve dvojice. Na sliki od leve na desno: dr. Robert Neubaur, Joyce Baloković, Zlatko Baloković, Nada Kraigher in Gajo Ratković.

NEKAJ PODATKOV O NAŠIH GOSTIH IZ JUGOSLAVIJE

Da bo vsakomur bolj jasno o zastopnikih Juoslovanskega Rdečega križa, ki se nahajajo tekoči teden med nami v Clevelandu, kjer bodo kazali filme in obdržavali kratka predavanja, navajamo kratke življenjepisne črtice teh cenjenih gostov.

Dr. Robert Neubaur, podpolkovnik Juoslovanske osvobodilne armade in načelnik zdravstvenega oddelka Rdečega križa Jugoslavije, je bil pred vojno vodja največjega zdravilišča za jetične ljudi v Sloveniji. Ko so Nemci vdrli v Jugoslavijo, je bil dr. Neubaur aretiran in poslan v koncentracijsko taborišče. Ko je bil izpuščen, je vstopil v Narodno osvobodilno vojsko.

Med časom, ko je živel v zasedenem ozemlju, je organiziral zdravniško pomoč in zbiral potrebščine in jih pošiljal partizanom v pomoč. Tri leta je tako na skrivaj pomagal partizanom, potem se jim je osebno pridružil v hribih, kjer je dajal svojo strokovno pomoč ranjencem v skritih bolnišnicah. Organiziral je med partizani tudi razrede za učenje bolniških strežnic.

Leta 1944 je bil poslan v Bari, Italija, kjer je oskrboval jugoslovanske bolnike in ranjence. Ko je bil tako zaposlen, je medtem postal načelnik Jugoslovanske medicinske misije in načelnik Rdečega križa Jugoslavije, pri delegaciji za Ameriko. Dr. Neubaur je rodom iz Kočevske okolice.

* * *

Mrs. Nada Kraigher, rojena v Hraščah pri Postojni je ob času, ko so Nemci zasedli Slovenijo, delala v eni izmed velikih tovarn v Ljubljani. Potem je pod okupatorjem ostala še v Ljubljani in vršila ogromno podtalno delo v zvezi s partizani od zunaj. Leta 1944 je šla tudi v gozd k partizanom, kjer se je junaško borila več mesecev. Ona je mati 12-letnega sina, ki je služil kot kurir za partizane med vojno. Mati in sin sta bila ločena za nekaj let med okupacijo.

Leta 1944 je bila Nada poslana v Italijo kot tolmačica in souradnica angloameriške vojaške misije. Bila je zastopnica dr. Neubaurja, dokler ni bila imenovanja za članico delegacije Rdečega križa Jugoslavije za Ameriko.

* * *

Gajo Ratkovič, polkovnik v jugoslovanski armadi, je prišel s starši v Ameriko, ko je bil star sedem let. Njegovi starši so se naselili v Steeltonu, Pa., kjer je obiskaval javno ljudsko šolo. Pozneje je delal v plavžih Bethlehem Steel Mills v Harrisburg, Pa. Ko mu je umrl oče, se je družina vrnila na majhno kmetijo na Hrvatsko, kjer je delal kot kmet, dokler se ni pričela vojska.

Ko so Nemci zasedli deželo, se je pridružil partizanom. Ustanovil je šole za otroke in nepismene borce, učil kmete, kako naj se zadržijo med raznimi invazijami itd. Leta 1944 je bil ranjen in poslan v bolnišnico v Bari, Italija.

Ko je ozdravel, je bil imenovan za tolmača in uradnika v angleških bolnišnicah, kjer je služil, dokler ni bil imenovan delegatom Rdečega križa Jugoslavije za Ameriko.

Polkovnik Ratković je oče dveh otrok. Njegov sedemletni sin je akutno bolan za tuberkulozo, kot posledica groznega trpljenja med vojno.

Ameriška Ljubljana počastila cenjene goste

Da se člane delegacije Jugoslovanskega Rdečega križa v imenu naše clevelandske naselbine pozdravi, se je pod pokroviteljstvom tukajšnjega Centralnega odbora ameriških Slovencev za jugoslovansko pomoč 14. t. m. zvečer vršil v prizidku SND ožji prijateljski sestanek, katerega se je udeležilo nekaj čez sto povabljencev-delavcev na dobrodelnem polju.

Po večerji je imel Dr. Neubaur nad dve uri trajajoče velezanimivo predavanje o borbah in neizmernih težavah našega naroda v stari domovini tekom minulih vojnih let. On, kot vojaški zdravnik je tudi mnoo skusil in videl, česar ne bo nikdar pozabil. Omenil je, da je prišla ta delegacija semkaj v Ameriko zato, da se osobito tu živečim Jugoslovanom iskreno zahvali za dosedaj novi Jugoslaviji izkazano pomoč. V tem smislu je tudi govorila Mrs. Kraigher in Gajo Ratkovič. O tem, v resnici nepozabnem sestanku bomo kaj več prihodnjič poročali.

Ta delegacija odhaja koncem tedna v Zapadno Penna. na obiske raznih naselbin kakor; 19. jan. bo v Farrell in Monessen, Pa.; 20. jan. v Johnstown in Herminie, Pa., dne 22. jan. bo pa nastopila v Carnegie Music Hall N. S. Pittsburgh, Pa.

NEMŠKO ZLATO NA ŠPANSKEM

Zastopniki Združenih narodov so v nemškem poslaništvu v Madridu zasegli eno tono zlata, ki bo prepeljano v Nemčijo, da ž njim razpolagajo zavezniške oblasti.

Zaplenjeno zlato je vredno $1,250,000

Kongres se je zbral k zasedanju; pričakovati je velikih debat

Washington.—14. jan. se je zbral k zasedanju ameriški kongres. Pričakovati je burnega zasedanja in vročih debat. Takoj prvi dan so se slišali glasovi, da je treba takoj nekaj napraviti, da se ustavi poplava stavk v Ameriki.

Kongres se bo moral zagovarjati radi napada predsednika Trumana, da je brez potrebe zadržal važne predloge, ki jih je on priporočil. Dalje se bo moral kongres pečati z demobilizacijo, da ustreže vojaštvu, ki se pritožuje, da se ga prepočasi pošilja domov.

Dalje se bo moral kongres pečati z obvezno vojaško treningo, s predlogom za polno zaposlitev, glede vladne kontrole nad cenami hiš ter o kontroli atomske sile.

Danes bosta pričala pred kongresom general Eisenhower in admiral Nimitz glede izpeljave demobilizacije.

Listnica uredništva

Popravek

V zadnji številki objavljenem naznanilu društva Marije Vnebovzete št. 203, Ely. Minn., smo pomotoma izpustili imebla gajničarke in društvenih zdravnikov, izvoljenih v odbor za tekoče leto. Blagajničarka je torej Mrs. Mary Gatchnik, 1042 E. Camp St., zdravnika pa Dr. Jacob P. Grahek, Shipmans Hospital in Dr. O. E. Snyder, 427 E. Harvey St., Ely, Minn.

TRIJE AMERIŠKI ČASTNIKI UMORJENI NA NEMŠKEM

Frankfurt. — Nek ameriški major, nek stotnik in nek poročnik so bili umorjeni v mestu Passau ob Donavi. Našli so jih umorjene v hiši kjer so spali. Storilci so hišo po umoru zažgali.

Ameriške vojaške oblasti poročajo, da so bili častniki na poizvedovanju za črno borzo, ki je tukaj zelo razširjena. Ob tem času se še ne ve, če so jih umorili ameriški ali nemški črnoborzniki.

PISMENO NAJ SE JAVI

uredništvu našega lista ***Helena Tomažič,*** rojena ***Knific,*** doma iz Smlednika na Gorenjskem, ki je bila med prvo svetovno vojno v službi pri Dolencu v Kranju; ima namreč pismo v našem uredništvu iz Slovenije.

Tako imamo tudi pismo za ***Anthony Juršeta,*** menda živečega v Clevelandu katero mu je pisal njegov sorodnik Leopold Jurše, ki se nahaja v Jugoslovanski armadi. Pismo je bilo oddano v SalernoEboli, Italija.

POIZVEDBA

Miroslav Vodušek iz Ljubljane, nahajajoč se na Tirolskem, išče svoje strica Karol B. Straussa, ki živi menda v St. Paul, Minn. Zaeno ga naprosa, da naj mu kmalu piše.

Miroslav Vodušek,
Camp Peggez,
P. Lienz,
Tirol, Austria.

Formalna otvoritev prvega zasedanja Združenih narodov

London, 10. januarja. — Po slavnostnem banketu, katerega je snoči priredil kralj George delegatom Združenih narodov, se je danes formalno otvorilo prvo zasedanje Združenih narodov; na katerem je zastopanih 21 narodov.

Otvoritveni govor je imel britski premier Clement Attlee, ki je med drugim rekel:

"Danes je jasno, da ako ne bomo našli poti za kontroliranje sil uničenja, potem moramo biti pripravljeni, da bo večji del civiliziranega sveta doletelo popolno razdejanje."

Tej izjavi, ki se je tikala atomske bombe, je dostavil svarilo, da se mora potom združenega dela človeštvo oteti bede in pomanjkanja, ako se hoče zajamčiti trajen mir med narodi.

Od velikih sil je Rusija edina, ki ni poslala na zborovanje svojega zunanjega ministra. Državni tajnik Byrnes, ki je prišel v London za nekaj dni, je pomirili duhove med člani ameriške delegacije, ko je iznova poudaril, da Zed. države ne bodo razkrile tajnosti atomske bombe, dokler ne bo izdelana učinkovita mednarodna kontrola novega orožja.

Prvim predsednikom zbornice je bil izvoljen belgijski zunanji minister Spaak, socialni demokrat, katerega je podpirala britska delegacija. Proti njemu je kandidiral načelnik norveške delegacije, katerega je podpirala Rusija in glasove zanj so oddali tudi člani ameriške delegacije.

Listnica upravništva

Stenski koledarji

Kakor vsako leto, tako smo tudi sedaj prejeli iz glavnega urada zavitek Jednotinih stenskih koledarjev za razpošiljatev onim našim članom, ki živijo izven društvenega sedeža, ali ki imajo potne liste.

Kdor želi omenjeni koledar, naj nam piše in priloži 5c znamko za poštnino.

Imenik društv. odbora

Imenika letošnjega odbora nam do danes ni vposlalo še 26 društev. Zadnji dan za to je 26. jan. ker bomo novi imenik objavili v št. 5 z dne 30. januarja. Torej prizadeti, ne pozabite za kar ste prošeni.

Novi grobovi v Clevelandu

Louis Lesjak

Louis Lesjak, 723 E. 160 St. je podlegel poškodbam, ki jih je dobil v avtni nezgodi. Pokojni je bil star 42 let, rojen v vasi Lokavec pri Ajdovščini na Primorskem. V Ameriko je prišel leta 1912. Tukaj zapušča žalujočo mater, pet sestra: Mrs. Mary Batich, Mrs. Catherine Stefančič, Mrs. Zora Drasler, Mrs. Frances Gornik, Mrs. Ida Čermelj in brata Franka.

Joseph Godič

7. jan. popoldne je podlegel v Emergency Clinic bolnišnici poškodbam za opeklinami, ki jih je dobil pred 6 tedni pri delu, Joseph Godič, star 67 let, stanujoč na 15622 Saranac Rd.

DRUŠTVENA NAZNANILA

DRUŠTVO SV. DRUŽINE ŠT. 5, LA SALLE. ILL.

Na naši zadnji letni seji je bil izvoljen sledeči odbor za tekoče leto: Predsednik Andrej Urbanc, podpreds. Frank Terselich, tajnik in blagajnik Fr. Kobilsek, zapisnikar Jos. Baznik, zdravnika dr. L. V. Urbanowski in dr. J. W. Geiger, — nadzornika Joseph Baznik in Stanley Furlan, duhovni vodja Rev. Stephen Kassovic.

Prosim, da bi se člani bolj zanimali za društvo in prišli večkrat na seje.

Sedaj imamo pri društvu 2 bolnika in sicer: Henry Lushina in Frank Tolstovrsnik Sr. Upam in želim, da kmalu ozdravita.

K sklepu prosim še vse one, ki so dolžni za asesment, da to prav v kratkem uredijo in poravnajo.

S sobratskim pozdravom,

Frank Kobilsek, tajnik.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA ŠT. 41, PITTSBURGH. PA.

Našemu članstvu se naznanja, da je bil na glavni seji v decembru ponovno izvoljen sedanji odbor tudi za leto 1946 in sicer sledeč: Preds. John C. Golob, podpreds. Jos. Thos, tajnik in zapis. Louis Heinricher, blagajnik John Bojanc. Bolniški obiskovalci: ves odbor. Nadzorni odbor: Frank Farenchak I., Michael Jordan II., in Anton Sader. Društvena zdravnika dr. Frank J. Arch in dr. George T. Moden. Zastavonoša Martin Berdik. Društvene seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Slovenskem domu.

Nadalje se članstvo prosi, da se udeleži v januarju društvene seje, ker boste slišali društveni račun in vam bodo nadzorniki poročali, kako smo napredovali in dobili boste tudi Jednotine koledarje za l. 1946.

K sklepu prosim člane našega društva, da za to leto vsak član po enega novega kandidata priporoči za sprejem, da nam bo zagotovljen napredek in da bomo lahko ponosni koncem leta 1946. — Z bratskim pozdravom,

Louis Heinricher, tajnik.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA ŠT. 57. BROOKLYN, N. Y.

Članstvu našega društva se s tem poroča izid prve letne seje, vršeče se dne 5. januarja 1946. Kakor je že znano članstvu našega društva, se je na tej seji razmotrivalo radi društvenega izrednega asesmenta. Sklenjeno je bilo, da društveni asesment ostane kot je bil lansko leto, in to 15 centov na mesec za vsakega člana in članico in $1.00 posebni asesment, kakor je bilo to v veljavi že dve leti, to pa radi tega, ker so bile vse dosedanje društvene veselice zelo slabo obiskane, zato ostane asesment kot lansko leto; tega asesmenta pa so prosti člani 70 letniki in člani v vojaški službi.

Društvo je dalje sklenilo, da tudi letos priredimo dve veselici, kakor običajno, in sicer prvo na Belo soboto, 27. aprila, drugo pa na Martinovo soboto, 9. novembra.

Na tej seji je bila v društvo sprejeta nova članica Miss Louise Vlahovac, predlagana po sobratu Metodu Konchanu pa sta bila Ciril in Antonija Konchan; tako se je torej to leto lepo začelo, da smo takoj na prvi seji napredovali za tri člane. Le tako naprej! Navzoč na seji je bil prvikrat zopet kot civilist naš sobrat Jernej Koprivšek, ki se je pred kratkim povrnil iz vojaške službe iz Nemčije. Članstvo ga je z velikim veseljem zopet sprejelo v svojo sredo. Isti dan, to je na dan društvene seje, se je tudi vrnil domov s Pacifičnega ctočja naš sobrat John Zagar; kličemo mu: dobrodošel zopet med nami! Njegov brat Jos. Zagar pa še čaka za odpust iz vojaške službe nekje v deželi, tako tudi sobrat Fredie Konchan. Ko boste brali ta dopis, bosta že oba pri svojih dragih. Iz vojaške službe sta tudi odpuščena sobrata Joseph Pogačnik in artin Zurl. Vsem kličem: dobrodošli med svoje drage in svoje društvo! Naj ne pozabim, da se je pred sejo tudi oglasil v društveni dvorani sobrat Stanley Rupnik, ki je bil tudi pred kratkim odpuščen iz vojaške službe, v kateri je bil štiri leta kot godbenik. Od našega društva smo imeli vsega skupaj 22 članov in članic v službi Strica Sama, od katerih se jih je vrnilo do sedaj že 11. Upam, da v bližnji bodočnosti se vrnejo še ostali, kar vsi želimo.

Naše društvo priredi Beer party v soboto 26. januarja. O tej veselici bo bolj obširno poročal še naš poročevalec. Pridite na veselico!

Bolnike imamo tudi še in ti so: Mary Lagisa. Alois Cesark, John Maček, Metod Viskovich, Jos. Gergurich, Joseph Dolar, Josephine Kump, Gabriel Tassotti, Anton Merčun in Mattew Corel. Vsem bolnikom želim ljubega zdravja. Prihodnja seja se vrši dne 2. februraja.

Sobratski pozdrav,

Valentine Capuder, tajnik.

DRUŠTVO SV. MIHAELA ŠT. 61, YOUNGSTOWN, O.

Naznanjam zopet žalostno vest, da smo dne 6. jan. vsled smrti izubili našo dobroznano članico Ano Bosanac, ki je po 25 mesecev trajajoči bolezni preminula; pogreb se je vršil 9. jan.

Pokojnica je bila rojena 25. marca 1884 v Novem selu, občina Slunj, Hrvatska. Zapušča dva brata Johna Katiča v Chicagu in George Katiča v Youngstownu. Ohranimo jo v blagem spominu in naj počiva v miru božjem! Prizadetim izražam v imenu društva iskreno sožalje.

Zdaj pa vabim vse naše članstvo na prihodnjo sejo vršeco se v nedeljo, 20. jan. ob dveh pop. Ker bo na isti več važnih točk na dnevnem redu, zato pridite številno, da nam bo mogoče izvoliti odbor za tekoče leto, samo bolezen in važno delo naj bo izjema.

Končno še opozarjam vse naše zaostankarje z ases., da bi svoj dolg na tej seji poravnali. Torej na svidenje v nedeljo na seji!

S pozdravom,

Imbro Mavracich, tajnik

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ŠT. 78, CHICAGO, ILL.

Na letni seji, ki se je vršila 16. dec. je bil ponovno izvojen ves stari odbor še za tekoče leto. Odbor bo umeščen na prihodnji seji, ki se bo vršila v nedeljo dne 20. jan. točno ob dveh v cerkveni dvorani. Vse članice ste prav prijazno vabljene da se udeležite te seje.

Tem potom tudi vabim vse na veselico, katera se vrši v nedeljo dne 20. jan. Program se bo začel ob sedmi uri, takoj po programu bo domača zabava, in ples. Godbo imamo izvrstno, za žejo smo preskrbele in tudi naše vrle kuharice bodo pripravile okusen prigrizek, toda pridite vse in povabite še svoje prijatelje, da sem nam pridružijo ta večer; ne bo jim žal. Sedaj ko je vojska končana in Vaši dragi prihajo domu, pridite in razveselite se, saj smo dolgo žalovali.

Kampanja je bila končana z 31. dec. naše društvo ni bilo v isti agilno s pridobivanjem članov; če bise vse članice zavedale, bi bilo lahko prvo, toda skušajmo letos biti bolj pridne!

Članice, ki dolgujete asesment, ste prošnee, da poravnate dolg na seji ali pa na mojem domu. Asesment pobiram vsak torek na domu.

Prejela sem stenske koledarje od Jednote in jih boste dobili na seji ali pa kadar pridite plačat.

Ne pozabite našega plesa in zabave 20. jan. v šolski dvorani. Na svidenje 20. jan.

Pauline Kobal, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ ŠT. 79, WAUKEGAN, ILLINOIS

Članstvu našega društva tem potom vljudno naznanjam, da se bo prihodnja redna mesečna seja vršila v nedeljo, dne 20. januarja in sicer popoldne ob dveh. Na tej seji bo zaprisega odbora za to leto in je še veliko drugih reči na dnevnem redu. Prebrani bodo tudi računi za zadnje leto, da boste lahko videli, kako je društvo delovalo in koliko napredovalo, bodisi v članstvu ali finančno.(Torej vas še enkrat vabim, da se te seje udeležite v polnem številu. Vse druge seje se vršijo po navadi takoj po sv. maši in sicer do decembra.

Sedaj pa moram sporočiti še žalostno novico. Ravno ko to pišem, leži na mrtvaškem odru naš sobrat Ignacij Repp, ki se je smrtno ponesrečil pri delu v tovarni. Zapušča žalujočo soprogo, hčer in sina pri vojakih v Nemčiji, očeta, pet bratov in štiri sestre in še veliko drugih sorodnikov. Naj mu sveti večna luč!

Sobratski pozdrav,

Ignacij Grom, preds.

DRUŠTVO SV. ANE, ŠT. 150, CLEVELAND, O.

Na naši letni seji, ki se je vršila 16. decembra, je bil izvoljen sledeči odbor za leto 1946: Predsednica Theresa Lekan, podpreds. Theresa Godec, tajnica Mary Pucell, 3535 E. 81. St., blagajničarka Antonia Debelak, zapisnikarica Josephine Mulh. Nadzornice: Anna Tekavcic, Frances Adler in Agnes Zagar. Zastopnice za skupna društva: Veronica Skufca, Genevieve Zupancic; za Narodni dom: Theresa Lekan, Genev. Zupancic; za N. D. v Maple Heights: Theresa Glavic in Anna Fortuna. Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman. Zdravniki: dr. A Perko, dr. A. Skur in dr. J. Folin. Sklenjeno je tudi bilo, da priredimo 23. junija piknik na prostorih Narodnega doma na Denison Ave. (West Side).

Prosim, da bi se članice v velikem številu udeležile seje 20. januarja, ker se bo na seji prebralo celoletni račun.

S sosestrskim pozdravom,

M. Pucell, tajnica.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA ŠT. 169, CLEVELAND, O.

Vabilo na sejo

Dragi mi bratje in sestre! S tem vas vse prijazno vabim in prosim, da pridete na našo sejo vršeco se v četrtek (danes) dne 17. januarja ob 7:30 zvečer v navadni zborovalni dvorani. To bo prva seja tega leta, kjer boste culi celoletno poročilo o poslovanju društva. Zaeno bo na tej seji tudi umeščen in zaprisežen letošnji odbor. Umeščenje bo izvršil kakor zadnja leta brat Ivan Zupan, urednik Glasila in sicer bo to izvršil poslednjikrat, ker bo čez 15 dni vsled resignacije pustil svoj urad. Pridite torej številno, da se bomo od njega poslovili, saj je bil br. Zupan vedno naklonjem našemu društvu.

Po seji bomo imeli malo pijače in pririzka. Torej na svidenje!

S pozdravom

Joseph Ferra, tajnik.

DRUŠTVO KRISTUSA KRALJA ŠT. 226, CLEVELAND, O.

Ker sem se nedavno že dvakrat z mojim dopisom, zakasnila, bom pa danes malo več poročala in v bodoče bom tudi bolj točna.

Najprvo omenjam, da smo na seji 2. dec. izvolili sledeči odbor za tekoče leto: Duhovni vodja Msgr. B. J. Ponikvar, predsednik Frank Fabian, podpredsednik Anton Klanchar, tajnica Angela Mencin, blagajničarka Josephine Trunk, zapisnikarica in poročevalka za Glasilo Mary Zupančič, nadzorni odbor: Mihael Mirtič, William Jansha in Jennie Grčar, zastopnik delničarjev SND. Frank Fabian, zastopnik klubov SND Frank Zupančič; zdravniki: vsi slovenski zdravniki iz Clevelanda; seje vsaka prva nedelja v mesecu ob 2. pop. v starem poslopju SND.

Zdaj ste pa vsi prijazno vabljeni na našo veselico, vršečo se v soboto, 19. jan. v S. N. Domu na St. Clairju, kajti vsi člani morate vzeti eno vstopnico za to prireditev v korist društva, če se iste udeležite ali ne; torej je bolje, da pridete. Za pijačo in prigrizek bo najboljše preskrbljeno, za plesaželjne bo pa igral znani Srnovršnikov orkester torej na veselo v soboto na naši veselici!

V našem mladinskem oddelku tudi polagoma naraščamo; kot nove članice sta bili sprejeti Patricia Fr. Sira in Andria L. Starc. Dobro došli! Enako tudi dobrodošli naši odpuščeni fantje-vojaki. Tako nas je po več letih John Mencin, bivši tajnik društva na zadnji seji zopet, obiskal in pozdravil; brata Stanley Bizjaka sem pa zadnjič videla ko je šel iz cerkve. Vse naše člane-vojake ko se vrnejo domo vprosim, da naj se zglasijo pri tajnici, in pridite tudi na sejo, kajti odborniki in drugi člani bi vas zopet radi videli. Za vas prirejamo na vsaki seji "bingo" da bomo se čistim preostankom te igre enkrat vse vas pozdravili na kaki prireditvi, ko se večina vrne domov. Bolane so sedaj sledeče: Margaret Klaus, Rozi Hosta in Julija Tomšič; vsem iskreno želimo, da bi kmalu okrevale. Dokler je bila sestra Julija Tomšič trdna, smo bili včasih po seji veseli, toda žal, zdaj je pa vse utinilo.

Še enkrat prošim, da pridete na našo veselico in na seje vsi, stari in mladi; bomo igrali "bingo" ali karte, kar katerega veseli, zraven pa še zapojemo, da se v taki družbi malo razveselimo, seveda je vedno na razpolago tudi okrepčilo po seji. Na prihodnji seji se bo poročalo o uspehu veselice, torej, na svidenje!

Pozdrav vsem,

Mary Zupancic, poročevalka

Zlati poročni jubilej

Peter in Katarina Zunich

Detroit, Mich. — Našo naselbino, tako tudi naše društvo Marija Pomagaj št. 176 KSKJ bo tekoči teden zadel izreden slučaj in čast, da bodo pri občepoznani in spoštovani Peter Zunichevi družini obhajali zlato poroko; ta jubilejni in spominski dan bo 15. januarja.

Naš jubilant je bil rojen 29. junija 1874 v vasi Tribuče, Belokrajina, na Dolenjskem. V Ameriko (v Calumet, Mich.) je prišel leta 1893, kjer je delal pri Calumet and Hecla rudniški družbi celih 29 let kot rudar. Zlatoporočenka, z dekliškim imenom Plautz je bila pa rojena 16. januarja 1875 v vasi Dobliče, tudi v Belokrajini; v Calumet je prišla l. 1895; poročena sta bila ondi po Fathru Markotu Pakižu 15. jan. 1896 še v stari slovenski cerkvi sv. Jožefa, ki je l. 1902 docela pogorela. Father Pakiž je bil na lastno željo l. 1904 prestavljen na slovensko faro v West Allis, Wis. kjer je 22. oktobra 1929 umrl.

Ta zakonski par je Bog blagoslovil s petimi sinovi in štirimi hčerami, vsi še živeči. Sinovi so: Frank, John, Joe, Peter Jr., in Albert; hčere: Mary omožena z Josipom Rom, Bertha omožena s Charles Hubnerjem — (Cafee), Angelina Elenich in Katherine Jr. Od hčere Angeline soprog je bil predsednik našega društva št. 176 KSKJ ravno ob času, ko ga je Bog k Sebi poklical. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Poleg že omenjenih bo svojemu dedu ali staremu očetu in stari materi ta dan čestitalo tudi sedem vnukov in se s svojimi soprogi ter soprogami udeležilo poročne sv. maše dne 15. januarja v naši slovenski cerkvi sv. Johna Vianneya; toda žalibože eden od članov te družine bo manjkal na ta dan, ker se še nahaja v službi Strica Sama nekje v Nemčiji; to je najmlajši sin Albert.

Od Zunicheve družine so člani našega društva št. 176 KSKJ: oče in mati, sinova Peter in Albert in vse hčere; med temi je bila Mary ob ustanovitvi prva tajnica tega društva, potem so Angeline, Katherine in Bertha ter njen soprog in vnuki; torej bi lahko imeli svoje društvo.

Oče, brat Zunich so bili na društvenem polju zelo agilni še tamkaj na Calumetu pri društvu sv. Petra št. 30 kot predsednik in v drugem uradu 13 let. Po 29 letih se je z družino preselil v Detroit in živi v Highland Parku. Tukaj so delali v Fordovi tovarni, potem pa pri H. P. posebni šolski policiji, a zdaj so pa že več let v zasluženem pokoju.

Sobrat Peter Zunich, dospevši semkaj v Detroit, je bil tudi tukaj vneti in delaven na društvenem polju, saj je pomagal ustanoviti naše društvo s pomočjo Father Ažbeta in še nekaj drugih članov. Tako je bil tudi ustanovnik društva "Triglav" JKJ.

Ob koncu teh vrstic želim v imenu našega društva Marije Pomagaj našim jubilantom obilo božjega blagoslova in še mnogo let v zdravju in veselju v krogu svoje ljubljene družine. Bog Vas živi in blagoslovi, saj ste bili tudi ustanovnik naše slovenske cerkve, ter ste že od začetka cerkveni odbornik. Tako voščimo trdi materi, ki je že mnogo dobrega storila pri našem Altarnem društvu, pri našem društvu in za KSK Jednoto.

Michael Zunich, preds. 176.

P. S. Tudi v imenu moje družine kot dobrim prijateljem Vama želimo, da bi dočakala še 75 letni poročni jubilej.

M. Z. in prijatelji.

POZIV NA SEJO

Pueblo, Colo. — Pozivamo na sejo, katera se bo vršila dne 20. januarja ob dveh popoldne v Narodnem domu. Tem potom prosim, da se udeležijo vsi zastopniki društev in klubov kakor tudi članstvo vseh jugoslovanskih organizacij našega mesta. Zadnja seja se je vršila dne 30. decembra v dvorani sv. Jožefa ter je bila tako slaba udeležba, da še odbora nismo izvolili za leto 1946, torej se bo volil na prihodnji omenjeni seji, kakor tudi drugi razni zaključki bodo prišli na dnevni red.

Kakor vidimo iz številni pisem iz starega kraja, katera so priobčena v raznih listih, skoro vsa omenjajo enako, kako velika revščina vlada ondi, posebno otrokom kako primanjkuje hrane in obleke. Vsakemu Slovencu in Jugoslovanu bi se moralo srce omehčati, ko čita omenjena pisma.

Sedaj se vrši v Ameriki velika kampanja za nabiranje obleke, posebno za nabiranje živil. V nekaterih mestih so na čelu relifnih organizacij odlične osebe, na primer Mrs. Roosevelt, Mr. Morgenthau, kakor tudi drugi odlični Amerikanci, ki niso nič v sorodu z Jugoslovani, pa vseeno pomagajo. Ali bi nas ne bilo torej lahko sram ako bi se mi ne zavzeli in pomagali našim rodnim bratom in sestram, ki so toliko križevega pota prestali tekom štirih let krute vojne, sedaj pa prestajajo še glad in mraz brez gorke obleke. Torej Jugoslovan, oziroma Slovenec, pomagaj svojemu bližnjemu! Vsi na sejo naše SANSove podružnice!

John M. Stonich, preds.

Slovenija in bodoče mirovne pogodbe

V smislu zaključka moskovske konference imajo do 1. maja biti sestavljene mirovne pogodbe za razne evropske države, ki so se borile pod zastavo osišča. Med njimi so tudi Italija, Avstrija in Ogrska, ki mejijo na Slovenijo. Da se uresniči tisočletna težnja slovenskega naroda, kakor tudi aspiracije njegovih sinov v Ameriki, morajo potom teh mirovnih pogodb biti vrnjeni federalni Sloveniji vsi kraji, kjer so kompaktno naseljeni Slovenci in ki danes še ne spadajo pod Jugoslavijo. To ne velja samo za Slovensko Primorje, Trst, Gorico in Istro, temveč v isti meri tudi za slovenski Korotan, za del slovenskega Štajerja pod Avstrijo ter za Rabske Slovence na Madžarskem.

Če pogledamo zemljevid, opazimo med severno jugoslovansko mejo v Prekmurju in med Rabo na Madžarskem kakih 100 štirjaških kilometrov ozemlja, kjer živijo Rabski Slovenci. Ogri jih nazivajo RABATOT. Ta del Slovenije gospodarsko silno propada pod Ogrsko. Ljudje se živijo največ z izseljeniškimi zaslužki iz Amerike, kamor so se morali izseliti. Žene vzdržujejo domove. Porabski Slovenci so tudi organizirali osvobodilni odbor in zaprosili jugoslovansko vlado, da se potegne zanje in jih sprejme v jugoslovansko republiko. Imena nekaterih slovenskih krajev v tem pozabljenem delu Slovenije so: Slovenska vas, Štefanovci, Otkovci, Ritkarovci, Rudinci, Mali Dolenci, Matjaševci, Rogašovci in drugi.

Po mirovni konferenci leta 1918 je ves ta kompaktni slovenski teritorij bil dodeljen Ogrski, in s tem je bila preprečena vsaka možnost za "slovenski koridor" med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Na ta način so se tudi povezali Nemci in Madžari na zgodovinsko slovanskem ozemlju. Ti kraji niso gospodarsko odvisni od Ogrske, pač pa od jugoslov. ozemlja proti jugu. Vsled tega se je celo madžarska manjšina izrekla za pristop v Jugoslavijo. Ali bodo njihove želje upoštevane in izpolnjene, ko bo izdelana mirovna pogodba z Ogrsko?

V trikotu, ki ga dela reka Mura, ko doseže jugoslovansko mejo v Prekmurju, leži obširen del pristne slovenske zemlje, ki jo je prva mirovna konferenca oddelila Avstriji. S tem postopanjem je Slovenija izgubila Radgono in kos Prekmurja. Tudi ta del zelenega Štajerja in pestrega Prekmurja mora spadati Združeni Sloveniji.

Na Koroškem so bili Slovenci glavna tarča nemškega nacizma in avstrijskega šovinizma. Koroški Slovenci so se tudi na svoji zemlji prvi postavili Hitlerju po robu in v osvobodilni borbi utrpeli velike žrtve. Celo demokratični Avstrijci so se pred svetom postavljali s "svojimi partizani na Koroškem," dasi so dobro vedeli, da so to bili koroški Slovenci, katere je organizirala slovenska Osvbodilna fronta in ki so se borili za svojo bodočnost pod Jugoslavijo in ne pod Avstrijo.

Tragedija "demokratičnega" plebiscita na Koroškem leta 1920 je za premnoge ljudi že pozabljena reč. Ne za Koroške, ki so proti svoji volji bili priključeni avstrijski republiki ni tako ostali ločeni četrt stoletja od ostalega slovenskega naroda. Koroški plebiscit je ena največjih fars v zgodovini slovenskega naroda. Celo Avstrijci so priznali zadnja leta, da je bil rezultat volitev zagotovljen v prid Avstrije, čim je bila napravljena meja med volilno cono A in cono B, da ne omenjamo umetne propagande proti Jugoslaviji, ki so jo med volilno kampanjo pomagali širiti tako zvani "zavezniki." Načrt za plebiščit je določal, da se južna Koroška razdeli v dva dela. Narod naj bi določil potom volitev, kam hoče spadati — pod Jugoslavijo ali pod Avstrijo. Pogoj za volitve v severni coni B je bil, da voli narod le v slučaju, če dobi Jugoslavija večino v južni coni A. Zavezniška komisija pa je skrbno gledala, da so pod zono. A prišle večje nemške vasi, ki so volile za Avstrijo ter tako odtehtale tisti del slovenskih volilcev, ki niso nasedli protijugoslovanski kampanji in so volili za Jugosavijo. Rezultat je bil, 54 odstotkov za Avstrijo in 46 odstotkov za Jugoslavijo. Veliko število Slovencev v coni B pa sploh ni imelo prilike do glasovanja, ker je plebiscit v njihovem delu avtomatično odpadel.

Kot pred 25 leti tako tudi danes tulijo volkodlaki po slovenskem Korotanu. Jugoslovanska osvobodilna vojska se je morala umakniti iz tega osvobojenega ozemlja na povelje "zaveznikov," ki so slučajno isti kot leta 1920 — Angleži. — Slovenske ljudske oblasti so bile razpuščene, narodni voditelji odtirani v ječe ali izgnani čez mejo, narod pa izročen v roke istim avstrijskim fašistom, ki so pod Hitlerjem nosili kljukasti križ na rokavu, danes pa angleško rokavnico.

Ves slovenski Korotan mora biti vrnjen njeni materini deželi Sloveniji. Avstrijski manjšini se obeta pod Jugoslavijo boljša garancija za svobodno narodno, kulturno in politično življenje, nego jo more pričakovati zapostavljena slovenska večina pod Avstrijo, broječa do 120,000 ljudi.

Najvažnejše pa je vprašanje Slovenskega Primorja, kjer je treba upoštevati do 650,000 Jugoslovanov, ki so bili do 1918 pod Italijo. Italijanska propagandna mašina, v katero pridno prilivajo olje tudi Slovanom nenaklonjeni Amerikanci, se trudi na vse kriplje, da bi zavezniški svet pozabil na Mussolinija in njegove črnosrajčne morilce slovenskega naroda v Primorju in v napadenem delu Slovenije. Na vsak način hoče prikazati Italijo za "demokratično" državo, ki je "toliko prispevala" k skupni zavezniški zmagi, da bi morala dobiti prostor pri mirovni mizi. Toda vzlic vsemu prizadevanju, da bi svet videl danes le sedanjo Italijo in ne one, kakršna je bila komaj pred par leti, ko je vse drvelo za Il Ducejem, se slovanski zastopniki pri izdelovanju mirovne pogodbe za Italijo ne bodo dali preslepiti.

Zakaj bi te tujec še vedno tlačil suženjsko? Slovan bo

(Dalje na 3 strani)

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV V AMERIKI

IZVRŠEVALNI ODBOR
Predsednik: Rev. M. J. Butala, 416 No. Chicago S., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Frank Tushek, Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Josephine Muster, Joliet, Ill.
3. podpredsednik: John Mlakar, Chicago, Ill.
Tajnik: Rev. Alojzij Madic, Lemont, Ill.
Blagajnik: Joseph Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.
SVETOVALNI ODBOR
Predsednik: Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland 5, Ohio.
Člani: Rev. Matija Jager, Rev. Edward Gabrenja OFM, Rev. Aleksander Urankar, OFM, Rev. Frank Baraga, Rev. M. J. Hiti, Rev. Štefan Kassovic, John Germ, Frank Wedic, Anton Grdina, Mary Polutnik, Catherine Roberts, Math Slana, Pauline Ožbolt, John Gottlieb.
NADZORNI ODBOR
Predsednik: George J. Brince, Eveleth, Minn.
Člani: John Terselich, John Denša, Frank Lokar, Jean Težak.
ZA PUBLICITETO
John Jerich, James Debevec, Ivan Zupan, Rado Staut.

—o—

Pismo sv. Očeta ljubljanskemu škofu

(Za objavo doposlal Rev. M. J. Butala.)

Ljubljanski škof, prevz. g. Gregorij Rožman, je po svoji službeni dolžnosti sv. Očetu poslal obširno poročilo o trenutnem položaju in o razmerah v ljubljanski škofiji ter v vsej Sloveniji in med Slovenci v emigraciji. Pojasnil je tudi ves razvoj dogodkov, ki so privedli do sedanjega stanja. Na to poročilo je od državnega tajnika v Vatikanu prejel dne 29. septembra 1945, pismo, ki med drugim pravi:

"Vpričo naklonjenosti, ki jo goji sv. Oče do katoliških Slovencev, svojih nad vse ljubljenih sinov, prevzema Njegovo Svetost velika žalost, ker jim je prepovedano versko življenje in so jim nasilno odvzete pravice, brez katerih resnične svobode vesti sploh biti ne more. Prav tako ga z bolestjo navdaja dejstvo, da so mnogi slovenski rojaki, med njimi tudi precejšnje število duhovnikov in z njimi celo Ti sam, bili prisiljeni zapustiti svojo domovino in morajo kot izgnanci živeti po tujih deželah.

To trpko bridkost, ki nikakor ni najmanjša med tesnobnimi skrbmi, katere v sedanjem za človeški rod tako težavnem času z žalostjo napolnjujejo njegovo dušo, izroča sv. Oče Bogu, da izkaže svoje nebeško usmiljenje, prav tako poziva katoliške Slovence, da store isto, zlasti pa še Tebe, svečeniški pastir, ki enako čutiš s svojimi ovcami v njihovih težavah in bridkostih, tistih namreč, ki si jih že vnaprej videl, in tistih, katerih nevarnost si slutil in jih do skrajnosti skušal preprečiti."

Pismo končno pravi: *"Brat, pravilno si delal! Prepričan bodi, da kmalu pride čas, ko boš vodil svojo škofijo s svoje stolice.*

V znamenje posebne naklonjenosti podeljuje Njegova Svetost Tebi, vsem duhovnikom in vernikom Tvoje škofije ter vsem Slovencem doma in v begunstvu v iskreni dobrohotnosti svoj apostolski blagoslov."

ZAKLJUČNO POROČILO SLOVENSKE EDINICE AMERIŠKEGA RDEČEGA KRIŽA V SHEBOYGAN, WISCONSIN

Prvo zborovanje za ustanovitev Slovenske sekcije Ameriškega Rdečega Križa se je vršilo 21. aprila 1941 v dvorani cerkve sv. Cirila in Metoda.

Sklicateljica tega shoda je bila Mrs. Marie Prisland, ki je razložila namen tega sestanka, da bi potom sodelovanja pri A. R. K. pomagale svoji novi domovini Ameriki, ki v sedanji stiski potrebuje splošne pomoči tako tudi koristile naši stari domovini, kateri je A.R.K. naklonil že znatno pomoč. Da pokažemo svojo hvaležnost za naklonjenost izkazano od te človekoljubne organizacije naši stari domovini smo organizirale odsek ki naj bi skušal pritegniti vse Slovenke v naši naselbini k sodelovanju.

Na tem zborovanju se je tudi odobril nasvet Marie Prisland da povabimo vsa društva v naselbini v svrho ustanovitve lokaine postojanke JPO-SS, da tako nudimo naši stari domovini direktno pomoč v njeni stiski.

Naša edinica Rdečega Križa je delovala od leta 1941 do danes. V tem času smo imeli več zborovanj ali sestankov kakor tudi nekatere odlične osebe lokalnega Ameriškega rdečeka križa kot govornike. Seznam vsega našega delovanja je bil vknjižen za vojni rekord glavne postojanke tukaj, za Milvauško škofijo in za Narodni Svet katoliških žen v Washington. D. C.

Skupen seznam našega delovanja je sledeči:

Šivanje	36 delavk,	966 kosov,	2.402 ur
Pletenje	33 delavk,	123 kosov,	2,997 ur
Bolniške obveze	60 delavk,		5,313 ur
Bolničarke pomočnice	15 delavk,		2,253 ur
Narodna Obramba	4 delavke,		170 ur
Razna druga dela	6 delavk,		385 ur
Skupaj	154 delavk,	1,089 kosov,	13,520 ur

Darovalci Krvne plazme: 156 oseb je darovalo 465 pajntov krvi. Slovenska društva so darovala za Rdeči križ in USO 350 dolarjev. — Za požrtvovalno delo je prejelo odlike (Emblem) 43 delavk. — Največje odlike so prejele: Miss Phyllis Brulla, Mrs. Antonia Retell, Mrs. Teresa Rakun, Mrs. Anna Horzen, Miss Helen Mervar, Mrs. Louise Ribic, in Mrs. Agnes Stempihar.

Za bolničarske pomočnice je prijela največjo odliko: Miss Mary Schuster.

Za darovanje krvne plazme so prejeli odliko sledeči:

Mr. Victor Planinshek, ...10 pajntov krvi
Mr. Rudy Marinshek ..... 9 pajntov krvi
Rev. Louis Koren ..... 8 pajntov krvi
Mrs. Anna Zavrl ..... 8 pajntov krvi
Mrs. Mary Kopina ..... 8 pajntov krvi

Ob zaključku našega delovanja smo imeli sledeče uradnice in načelnice:

Mrs. Marie Prisland, predsednica in vrh. načelnica.
Mrs. Mary Godez, tajnica.
Načelnice za šivanje: Mrs. Apolonia Yeray.
Načelnice za pletenje: Mrs. Mary Repenshek.
Načelnice za bolniške obveze: Mrs. Mary Godez.
Načelnice za krvno plazmo: Mrs. Mary Fale.
Načelnice za bolničarske pomočnice in civilna obramba: Miss Phyllis Brulla, in Miss Jennie Radovan.
Načelnice za doneske od društev: Mrs. Johanna Mohar.

Odbornice in načelnice smo ponosne na tako lepem uspehu, ki je prinesel veliko pomoči naši novi in stari domovini.

Vsem skupaj iskrena hvala za složno sodelovanje. Storile smo svojo dolžnost. Naj nas ta zavest nagradi za vse delovne ure, ki smo jih žrtvovale v ta plamenit namen.

Dne 23. januarja 1946 pridejo uradniki Jugoslovanskega Rdečega Križa v Sheboygan, na razgovor. Ta sestanek se bo vršil pod pokroviteljstvom naše edinice. Vsi rojaki so vljudno povabljeni na ta poset, ki se bo vršil v slovenski cerkveni dvorani.

S tem zaključimo delovanje našega dela za Rdeči križ in želimo vsem skupaj veselo in srečno Novo leto:

Za Slovensko edinico Rdečega križa od fare sv. Cirila in Metoda.

Mary Godez, tajnica.

Sheboygan, Wis.

—o—

Gornja slika predstavlja Mrs. Rooseveltovo in dr. Neubaurja, člana misije Jugoslovanskega Rdečega križa, ki se sedaj mudi v Ameriki. Slika je bila posneta v uradu Ameriškega odbora za jugoslovansko pomoč New Yorku ob priliki časnikarske konference, ko je ga. Roosevelt sprejela častno predsedništvo tega odbora.

—o—

Severin Šali:

VEČERNA PESEM

Horizonti daljni so lahno zastrti
z lučjo, ki potaplja se v objem Zapada.
Večajo se sence ko odsevi Smrti,
cvetje zašlih žarkov mi na pot odpada.

Gore v mrak blesteče črtajo obrise,
kakor gotski stolpi sanjajo grebeni.
Noč molčeča v loku pada čez previse,
človek se izgublja med čeri na steni.

Iz vseh dob minolih mi pojo zvonovi.
Slišim zvoke zemlje in drhtenje polja,
mimo mene davni stopajo rodovi,
ki sem z njimi vezan v večni red vesolja.

Dragi moji dedje, ki ste skromne hiše
tukaj si gradili, brazde zaorali—
kdo nad njimi svoje temne znake riše
in grozi semenom, ki ste jih sejali?

Ali res ognjišča bomo pogasili,
mučeni od časa znamenj in tesnobe?
Ali res planjave bodo nam pokrili
križi, posejani na tihotne grobe?

Veter vseh stoletij vpleta se med veje,
naših rek šumenje z godbo me opija,
ptički ščebetajo v gnezdih žive meje—
jaz pa žalost tožim kakor Jeremija.

Sklonjeni nad knjigo let, ki so minula,
dnevi žalostinke pojejo med nami
in na grob, kjer moja je mladost usnula,
so odšli spomini, tihi in s solzami.

Žal za nedosežnim mi skoz misli hodi,
ko v razorih gledam meje mlade setve.
Nekdo mi korake k vašim ognjem vodi,
skupaj počakali bomo zrele žetve.

Tu zdaj pojem tebi, Večni, hvalne speve
za rodove davne, dole in pobočja.
Moja pesem prosi Te v večerne dneve:
Ne izpusti zemlje naše iz naročja!

"Dom in svet" 1940-(2)

—o—

MIROVNE POGODBE ZA SLOVENIJO

(Nadaljevanje z 2 strani)

zdaj gospodaril nad svojo zemljico!

Slovanski narodi hočejo biti zaslišani in spregovoriti o svoji pravici do meja, ki bodo v bodoče njihovo ljudstvo vezale in ne razdvajale. Teh pravic jim ne more nihče zanikati niti ne odvzeti, kajti plačal je zanje s tisočletnim suženjstvom, neizmernim izkoriščanjem in tiranijo zemljelačnih tujcev, ki so hlepeli po slovanski grudi. Te pravice si je Slovan priboril v borbi za svojo svobodo in v tej borbi je utrpel take žrtve kot nikoli poprej kaka druga plemenska skupina. In med temi slovanskimi narodi je tudi slovenski, ki je v svoji štiriletni borbi, dokazal svojo pravico do življenja in do zemlje, ki mu bo dajala to življenje. — Kdor je pošten mu bo pomagal, da se mu odvzeta zemlja povrne.

Mirovne pogodbe za Italijo, Avstrijo in Madžarsko bi morale vzdržati slovenske zahteve in slovenske pravico. SANS

—o—

Današnji zaslužki

Potnik pride k trgovcu in ga vljudno vpraša, kako mu gre.

"No, se ne smem pritožiti. Ravno v tem trenutku sem zaslužil $10."

Potnik: "Kako to?"

Trgovec: "Nekdo je pravkar zahteval par čevljev na upanje a jaz mu jih nisem dal."

Oton Zupančič o slovenskem Trstu

Veliki pesnik in profesor na ljubljanski univerzi Oton Zupančič je v Slovenskem poročevalcu 14. junija 1945 objavil tale članek:

"Kako jasna je misel, kako ravna je pot preprostega naroda. V velikem svetovnem spopadu se je slovensko ljudstvo, po zlomu Jugoslavije raztrgano in potlačeno, neutegoma odločilo za tisto stran, ki se je borila proti nacizmu in fašizmu za svobodo, za samoodločbo narodov, za harmonično sodelovanje vseh zdravih sil v človeštvu. Prvi dan po zasedbi Slovenije je zgrabilo za orožje kljub okupatorskemu strahovanju, kljub zapeljevavanju in mamljenju domačih izdajalcev, ter si iz improviziranih krdel polagoma ustvarilo z ostalimi jugoslovanskimi narodi krasno organizirano udarno vojsko, ki je bila pod vodstvom maršala Tita kos vsem vrstem modernega vojevanja ter v neverjetnih junaških pohodih priborila nazaj jugoslovansko ozemlje in tudi vse kraje, kjer je slovenski rod petindvajset let ječal pod trdim tujim jarmom. Med najimenitnejšimi pridobitvami je bilo zavzetje Trsta.

V Trstu postavi slovensko-italijanska fronto v lepi slogi oblasti, ki jo priznajo pripadniki obeh narodnosti tega živo utripajočega mesta ob Jadranu: dogovore se za bratsko sožitje v okviru federativne jugoslovanske države, rešujejo sporazumno pereča vprašanja, skrbe za prehrano, za obnovo gospodarskega življenja, skratka: v najkrajšem času ustvarijo v malem načrt in vzorec za tisto, kar naj bi se ustvarilo v velikem povsod, kjer naj vlada prava demokracija, tista, za katero se je napredni svet leta in leta boril. V radostnem tekmovanju teče delo, jugoslovanske čete vzdržujejo zgleden red, ljudje dajejo duška svojemu zanosu v veličastnih manifestacijah, in človek bi mislil, da je ni zapreke za prost razmah gmotnega in prosvetnega življenja na teh ugodnih tleh.

Toda ne! Taka jasna misel, taka ravna pot v mirno bodočnost je naivnost ljudskih množic naivnosti malih narodov. Tržaško zavedeno ljudstvo in slovenski narod si ne smeta sama krojiti svoje usode, ne smeta uživati sadov svoje prelite krvi ne smeta uživati demokratičnih načel v svojem območju. Naša zmagovita in znana armada se poslovi od osem tisoč tovarišev, padlih v zadnjih bojih, in samozavestno odkoraka iz Trsta, da prihrani svetu novo prelivanje krvi. Res, zgodilo se je: narod, ki se je prvi priključil zaveznikom, je dobil po štiriletnih nečloveških mukah za svoje zvesto in vdano zavezništvo od prav teh svojih zaveznikov prvi krepko pljusko kakor malopriden paglavec, ki so ga zalotili na tujem vrtu. Ali se zavedate vi, ki ste nam to storili, kaj ste dali s pljusko sebi?

Med vsemi strahotami, ki so nas oblegale ta štiri leta, med divjanjem fašistične in nacistične drhali, med vlago zatohlih ječ, med streljanjem naših najboljših mož, žena, sinov in hčeških taboriščih nam je sijalo svetlo upanje: z nami stoji ves svobodoljubni svet na vzhodu in zahodu, naši mogočni, odločni, zvesti zavezniki sklepajo čedalje ožji obroč okrog morišča, naše domovine, in kadar se strnejo njihove armade z našimi, nas osvobode te hude more, ki nam ne da sopsti in nam hoče izpiti srčno kri. In zdaj to bridko razočaranje našega opeharjenega ljudstva! Ali si hočete res zapraviti lepo, svera, med kupi mrličev po nemto ime "osvoboditelji" in ga zabarantati? Ali ne mislite, da je to pomoč tistim, ki so nedolžne ljudi preganjali, vlačili po ječah, jih stradali, mučili, streljali, pobijali z lopatami, jim iztikali oči, živim lomili kosti, izbijali zobe, ki so posiljevali hčere vpričo mater in matere vpričo hčera? Vse to ni pravljica, vse to nam je padlo na dušo. Zato se po pravici izprašujemo: Kakšno bodočnost obetate nam, pa tudi sebi kakšen naziv s podaljšavanjem tega pekla? Kako zmorete to? Kako vas bodo ocenjevali bodoči rodovi, ko bo odprta pred njimi knjiga današnje zgodovine?

Moje besede so morda govorjene v veter in ne najdejo ušesa katerim so namenjene. Ako pa pridejo do njih, se jim bodo tisti, katerim veljajo, nemara zviška smejali. Nič ne de, kljub temu jih govorim, ker bi ne storil svoje dolžnosti, ako bi jih ne izkričal v svet, ako si ne bi razgalil prsi prav tja do trepetajočega, krvavečega srca, ki je s slehernim vlakencem zvezano z mojim narodom in njegovo usodo.

Dobrih prijateljev sem imel med Angleži in jih imam še, ako so po gostem umiranju te dobe ostali živi. To so vaši znanstveniki, pisatelji in pesniki, vaši misleci in sanjači — da tudi sanjačev je treba za tiste, ki se sami ne utegnejo zatekati v deželo sanj — izumitelji novih idej, oblikovalci novega sveta, sveta resnice in pravice in svobode in življenja, ki je tako lepo, da je vredno umirati zanj. Ako bi vaši ljudje, ti moji daljni prijatelji mogli slišati moj glas, klic mojega gneva in ogorčenja in obupa, oni bi se ne smejali; prisluhnili bi, zamislili bi se in povzdignili bi svojo besedo, ki vem da soglaša z mojo, in napravili bi tožbo in izrekli bi otožbo, nad krštivijo človečanstva, ki so ga krivi njihovi rojaki.

Zdaj pa, ko sem izlil iz sebe srd in obup, se mi je srce upokojilo in povem vam: nekje globoko v meni je velik mir. Spoznal sem zadnja leta vso dragocenost svojega naroda, njegov neukrotljiv pogum, njegovo pripravljenost tudi za nadaljnje borbe za svoje pravice, pripravljenost za nadaljnje trpljenje in še večje žrtve do tistega lepega konca, ki bo prav gotovo prinesel zasluženo zadoščenje za vse hudo. Drži se, narod moj, stoj za svojo in svojih zaveznikov pravico v Trstu, v Gorici, v Koroškanu, povsod! Vem, da se boš, zakaj jasna je tvoja misel, ravna je tvoja pot! *"D. Ž."*

—o—

ŠTAJERSKA V LETIH 41-45

Nemci so smatrali Štajersko za nemško narodno ozemlje, zato so tam 1941 takoj likvidirali vso slovensko kulturo, kakor tudi vse slovensko razumništvo, ter premožne narodno zavedne ljudi, zlasti duhovščino, učitelje ter narodne delavce. Iz Brežic, Krškega in Litije so pregnali 80,000 ljudi in naselili Nemce. Kmalu se je začel organiziran narodni upor v okolici Maribora in v Savinjski dolini. Komunisti so začeli delati po napadu na Rusijo, in so od kraja delovali sporazumno z vsemi gošarji. 1942. spomladi so začeli Nemci pobijati talce in so v okolici Celja pobili na tisoče naših, ter iztrebili cele vasi Škorno, Gorenje v Šmartnem ob Paki) dnevno so postrelili v Celju, Mariboru in Gradcu v maju, juniju in juliju 1942 po sto Slovencev in še dolge kolone so jih deportirali. Sam gauleiter Uberreiter je izjavil, da je bilo postreljenih 17,000 Slovencev a po taboriščih jih je pomrlo 10,000. Ko so Nemci mobilizirali naše fante se je beg v hribe spet pomnožil.

Sodelovanje s partizani je bilo tedaj lepo in so nastopali skupno v obrambo zvonov in na bogoslužjih.

Leta 1944 je prišlo do razdvojitve OF in četnikov, ki so si izprva razdelili teren. Nemci so po prvih krvavih poskusih pustili gošarje in partizane večinoma na miru in se je huda gonja začela šele, ko se je začela bližati ruska fronta. Tedaj je bilo požganih več vasi v Savinjski dolini in v kozjanskem okraju, a izropana je bila vsa dežela. 2000 slovenskih fantov je bilo pobitih, toliko odpeljanih. Večina vseh dotedanjih borcev je bila več ali manj uniformirana ilegalna jugoslovanska vojska, od katerih je preživelo le 1500 do majniskih dni 1945.

Ločena skupina od vsega početka je četa pod vodstvom Zmagoslava, bivšega uradnika SLS v Mariboru, ki je gospodarila po Slovenskih Goricah.

Partizani so zavzeli svoje stališče šele zadnje mesece in je tedaj prišlo do krvavih spopadov tudi na Štajrskem in je bilo tudi tam precej žrtev bratske borbe, vendar mnogo manj kot na Kranjskem.

"D.Ž."

—o—

KAJ MATERE NE SMEJO STORITI

Ne hranite otroka preveč ali prevečkrat.

Ne stavite otroka spat zvečer, ako ni dobil dovolj hrane.

Ne devajte otroka spat zvečer, ako se ni dovolj očistil podnevi.

Ne dovolite otroku sesati prazne steklenice ali drugih stvari, ki so narejene za to.

Ne dajajte otroku nobenih zdravil, ako se niste prej posvetovali z zdravnikom.

Ne dajajte otroku čaja, kave ali alkoholnih pijač.

Ne dajajte otroku čokolade, "cukrčkov" itd.

Ne dajajte otroku težke hrane, dokler ni leto dni star in še potem samo po malo in take, ki se lahko prebavi.

Ne prihajte z ustmi na vročo hrano, temveč jo pustite ohladiti.

Ne pripravljajte več kot za enkrat hrane. Najboljše in najzdravejše je, ako se za vsakikrat sveže pripravi.

Ne rabite nobenih gumijevih priprav za steklenice izven onih iz lekarne.

Ne puščajte otroka samega s steklenico.

Ne dovolite vašim uslužbencem ali drugim čistiti oprave in posode za otročjo hrano; ako le mogoče, storite to sami.

Ne pozabite tedensko tehtati otroka.

Ne dovolite otroku spati s "cuceljnom" v ustih.

Ne igrajte se z otrokom takoj po jedi. Pustite ga mirno v zibeli.

Ne dovolite otroku, da se igra z jedili; ne zabavajte in ne motite ga, kadar uživa hrano.

Ne dovolite mu jesti izven ob določenem času.

Ne dovolite, da požira prehitro. Dovolj časa naj ima da premelje hrano pravilno, predno jo požre.

Ne zanemarite otrokovih zob. To je zelo važno in posvetiti bi se jim moralo veliko pozornosti.

Ne silite otroka jesti. Ako noče jesti ob določenem času. se o tem posvetujte z zdravnikom.

—o—

Trdoglavci

Učitelj je poklical predse Čavnarico ter ji očital, da njenega sina že delj časa ni bilo v šolo.

Čavnarica: "Fant je star nad 13 let in jaz mislim, da je dosti dolgo trgal hlače po šolskih klopeh."

Učitelj: "Kaj, zadosti dolgo? Jaz sem se učil vse do 22. leta."

Čavnarica je premerila učitelja od nog do glave: "Je že tako, gospod učitelj, nekateri smo bolj trde glave kot drugi."

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo
Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah severnih

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do sobote opoldne za priobčitev v številki nastopnega tedna.

Naročnina:
Za člane na leto.....$0.84
Za nečlane za Ameriko.....$2.00
Za Kanado in inozemstvo.....$3.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Phone: HEnderson 3612

Terms of subscription:
For members, yearly.....$0.84
For nonmembers in U. S. A.....$2.00
Foreign Countries.....$3.00

TAKA NAZNANILA SO REDKA!

Običajno imamo določeno drugo stran lista za društvena naznanila, kar se stavi in objavlja samo v eni koloni. Ker smo pa pred nekaj dnevi prejeli od društva sv. Jeronima št. 153. Strabane, Pa. v resncii izvanredno naznanilo, istega objavljamo na tej (uredniški) strani, ki je v prvi vrsti določena za uredniške članke.

Iz dolinavedenih vrstic boste lahko uvideli, kako je društvo sv. Jeronima skrbelo tekom minule vojne za svoje člane-vojake in kako skrbi še danes. Razvideli boste tudi lahko patriotičen čin tega društva, ker je kupilo iz svoje blagajne za $30,000.00 vojnih bondov; mislimo, da ti Pennsylvančani glede tega presegajo vsa druga naša krajevna društva. Dotična naznanilo se glasi:

"Z veseljem naznanjam, da je članstvo našega društva na svoji zadnji letni seji v decembru sklenilo, da bo društvo še v bodoče plačevalo za dobo šest mesecev vse Jednotine asesmente, z izjemo bolniškega ne, za one naše člane in članice, ki so bili že, ali ki bodo častno odpuščeni iz armade. Ta določba velja za vse tiste, ki so bili v armadi na V-Day; za one pa, ki so bili v armado poklicani po tem dnevu bo društvo plačevalo asesment samo za tisti čas, ko so v armadi.

"Naše društvo je do 1. jan. 1946 izplačalo iz svoje blagajne že nad $3,500 za asesment svojega članstva v armadi. Največ članov-vojakov smo nekoč imeli 116, to je bila ena tretjina izmed celokupnega števila članstva odraslega oddelka 350. Izmed teh sta padla dva na bojnem polju br. William Drenik in br. Louis Verchek. Blag jima spomin! Zato prosim naše člane-vojake-veterane, naj se takoj ob vrnitvi domov zglasijo pri društvenem tajniku br. Bolesu, da se zadevo uredi.

Ko se večina naših vojakov vrne zopet nazaj, jim bo naše društvo priredilo veliko dobrodošlico z izvrstno zabavo in fino postrežbo; v ta namen je društvo določilo tisoč dolarjev, če bo treba, pa še več.

Na tej seji je društvo tudi določilo, da kupi še za $1,000 Victory bondov; s tem lastuje društvo vojnih bondov v skupni vsoti $30,000. Od časa do časa je društvo tudi rado prispevalo za razne druge patriotične sklade in dobrodelne zavode.

Iz tega razvidimo, da je društvo tekom minule vojne, ko nas ni bilo doma lepo in pravilno delovalo; zato se moramo odboru in članstvu lepo zahvaliti za vse, kar ste tudi za nas dobrega storili. Upamo, da Vam bomo po naši najboljši moči povrnili za Vaše lepo delo.

Veteran."

ČASU PRIMEREN VAŽEN ČLANEK

Kmalu po izbruhu druge svetovne vojne smo čitali v nekem slovenskem dnevniku v Clevelandu doli navedeni članek, katerega smo nalašč za poznejši čas hranili. Ker je vojna v Evropi, tako tudi bratomorna civilna vojna v Sloveniji že minula, objavljamo danes oni članek brez vsakega drugega komentarja. Članek je imel naslov:

Kakšno bomo našli Slovenijo po tej vojni?

"Ali smo se že kdaj ustavili za trenutek in sprostili svoje misli, da so zaplavale tje čez Atlantik na Slovensko v čas, ko bo zagrmel zadnji strel iz howitza, ko bo postal bojni tank zopet navaden kos železa in jekla, ko bodo pomorščaki zlezli iz podmornic in križark in rušilcev?

"Ali smo se že kdaj zatopili v položaj, v kakršnem se bo takrat znašla naša zbičana Slovenija? Pojdimo za trenutek vsi skupaj tje na Triglav in si oglejmo to našo povojno slovensko zemljo.

"Strašno je in srce nam zastaja v strahoviti grozi, ko stopamo po Sloveniji, od vasi do vasi, od mesta do mesta, od koče do koče. Povsod samo razdejanje, povsd glad in revščina, povsod obup in jok in stok.

"Peta sovražnika, ki je teptal slovensko zemljo, je bila tako strupena, da se poznajo njene sledi celo v živi skali. Kašče so prazne, gozdovi posekani, v hlevih stoje prazne jasli. Vse je vzel krut sovražnik ubogemu narodu.

"Napol nagi otroci se plazijo po cestah. Iz njih oči je izginila tista razposajenost, ki jo človek lahko najde v vsakem otroku, ki je sit vsaj krompirja. Starčki prebirajo mokove jagode v koščenih rokah in željno pričakujejo bele žene, ki jih bo odpeljala s tega peklenskega sveta, kjer so doživeli v dveh tako strašnih vojnah več, kot more prenesti še tako utrjeno slovensko telo.

"Možje in žene hodijo upadlih lic okrog hiš, ne vedoč, kaj bi počeli. Ali naj gredo na polje? Kaj bi tam? Saj ni ne pluga ne brane, da bi šli orat, saj ni semena, da bi šli sejat in sadit. Ali bi šli v hlev? Po kaj? Gledat prazne jasli? Ali bi šli v gozd po drva, po hlode? Kaj bodo pa sekali, ko je pasjelavec posekal vse in odpeljal v Italijo, v Nemčijo.

"Pa bomo stopili v to in ono slovensko hišo in jo našli prazno. Pobarali bomo pri sosedu: 'Kje pa so ongavi, kje je vsa družina?'

"Ne vemo, bodo turobno zmajali z glavami. Ne vemo, če so v Srbiji, če so v Nemčiji, če so v Šleziji, če so v Prusiji, če so na Poljskem? Kaj vemo kam jih je poslal sovražnik, ki jih je nagnetel v živinske vagone in odpeljal v temno noč, otroke, može in žene, vsake v drugo stran.

"Prišla bo nedelja in hoteli bomo k maši v cerkvico, kjer smo bili krščeni. Pa ne bo maše, ker ni več oktarja v cerkvi, ker ni tam več tabernakla, ker ni več sveč. Pa kako bo maša, ko pa ni nikjer nobenega duhovnika! Bogve kje so? V konfinaciji tam kje v rajhu, razkropljeni po Hrvaškem in po Srbiji.

"Tako sliko bomo našli v naši Sloveniji, ko bo sicer osvobojena, pa sirota tako lačna, tako naga, tako onemogla, tako razbičana, da bo brezčutna za vse, kar se godi okrog nje.

"Tedaj bo naša prva naloga, da Slovenijo oblečemo, da Slovenijo nasitimo, da Sloveniji kupimo nove brane in pluge, da ji pošljemo semen, pa da ji damo i sredstev, da bo začela potem mednarodnega Rdečega križa iskati brate in sestre in otroke, ki so bili razgnani in raztepeni po vsej Evropi. Te je treba zopet pripeljati domov na njih zemljo.

"Kako bomo to delali, kako bomo to vršili, zdaj še ne vemo. Toda treba pa je misliti tudi na to, da nas čas ne bo našel nepripravljene."

POZDRAV

delegaciji Rdečega križa iz Jugoslavije na posetu v Clevelandu, Ohio

Pozdravljeni in dobrodošli!
Vam kliče metropola naša,
Slovencev kjer živi številno.
Pozdravljena vsa družba Vaša!

Iz naše stare domovine
nesrečne, tužne, razdejane
ste došli sem, da nam poveste,
kako velike nje so rane.

Predstavljati si nam težko je
posledice, grozote vojne,
sovrag moril ko ljudstvo naše
in pa vsled borbe medsebojne.

V imenu človečanstva semkaj
dospeli ste — Samaritani,
usmiljenja Vi pravi seli,
v nalogi svoji, blagi dani.

"Odpri srce, odpri roke!"—da
pomemben klic bi nam vcepili
k pomoči ljudstva v domovini,
prežete vse nas pridobili.

Ameriška doslej Ljubljana
je nekaj že za to storila,
a zdaj bo svojo dobrodelnost
povečala, še obnovila.

Naj delo Vaše bo uspešno,
kjerkoli glas se Vaš bo čulo,
Vi, narodni Samaritani, —
v spomin na vojno že minulo!

Ko vrnete nazaj se zopet,
pozdrave naše izročite
Slovencem vsem in našim dragim,
navdušite jih, tolažite!

IVAN ZUPAN.

Imigracijska in naturalizacijska vprašanja in odgovori

VPRAŠANJE: Rad bi dobil k sebi v to deželo svojega 15-letnega nečaka, ki je ostal brez staršev ter sem seveda jaz njegov najbližji sorodnik. Povedano mi je bilo, da moram v to svrho napraviti izjavo oskrbe. Kaj pravzaprav to pomeni?

ODGOVOR: Ta zapriseženа izjava (Affidavit of Support) pomeni, da se obvežete skrbeti za svojega nečaka, da ne bo postal javno breme potem, ko bo pripuščen v to deželo. Izjava mora vsebovati tudi potrebne podatke o vaši osebi — vaše ime in naslov, državljanstvo, poklic ali delo, ki ga opravljate, bančno vlogo ter druge podobne podatke. Ni prav lahko podati vseh teh informacij v omejenem prostoru enega članka, toda ako pišete na Common Council for American Unity, 20 West 40th St., New York 18, N. Y., vam bo ta organizacija rade volje poslala list s temi podatki in sicer v angleščini ali pa v slovenščini, kakor želite. V tem listu boste dobili vse potrebne podatke glede potrebne izjave (Affidavit of Support) kot tudi glede finančnih dokumentov, ki morajo biti poslani na pristojno mesto zaeno s to izjavo. Vključite pet centov poštnine, kadar pišete po omenjene podatke. Priložite to lahko kar v znamkah.

VPRAŠANJE: Jaz sem vojak v armadi Zdr. držav. Ko sem bil v službi preko morja, sem se zaročil z nekim dekletom tamkaj. Rad bi jo sedaj dobil v Ameriko. Pojasnjeno mi je bilo v zvezi s tem, da imajo žene službujočih vojakov pravico do prostega prevoza oziroma, da stroške za njih prevoz semkaj trpi vlada. Ali velja isto za neveste vojakov, ali morajo neveste-zaročenke plačati potne stroške same?

ODGOVOR: Za potne stroške morate v tem slučaju plačati vi sami ali pa vaša nevesta-zaročenka. Vlada plača prevozne stroške za žene vojakov armade Zed. držav, ne pa za zaročenke. Te morajo potovati kot navadni potniki in njihovi ženini, sorodniki ali prijatelji morajo plačati za njih prevoz. Vsekakor pa lahko službujoči vojak vpraša svojega predstojnega častnika, da mu pomaga dobiti dovoljenje za prevoz njegove zaročenke. To bo gotovo vsak predstojni častnik rad storil, če bo le mogoče.

VPRAŠANJE: Moj brat bi rad zaprosil za državljanstvo Zed. držav. Pred par leti, na žalost, pa je imel sitnosti s policijo. Bil je aretiran zaradi tatvine in obsojen na šest mesecev ječe. Ali mu bo to zabranjevalo izposlovanje državljanskega papirja?

ODGOVOR: Da. Po dejstvih, ki ste jih navedli, vaš brat ne bo mogel dobiti državljanskega papirja. Prosilec za ameriško državljanstvo mora biti dobrega moralnega značaja v petletni dobi pred zaprositvijo za državljanski papir. Radi tega, kar je zagrešil vaš brat, njegov moralni značaj ne soglaša s tozadevno zahtevo naturalizacijskega zakona. Počaka naj torej, da bo poteklo pet let od onega dne, ko je bil obsojen v zapor in šele potem naj vloži prošnjo za državljanstvo. — FLIS).

Priimki raznih zveznih držav

Je že v človeški naravi, da radi povemo kako smešno o ljudeh v sosednem mestu ali pokrajini in da jim dajemo kak priimek. Saj ga ni kraja v Evropi, ki ne bi bil spojen s kako pravljico. Tudi naseljenci, ki so prišli v novi svet, niso pustili te navade za seboj. In tako je ni danes države v Uniji, ki bi bila brez svojega priimka, laskavega ali pa ne. Tako imenujejo državo New York dostikrat Empire State (cesarska država) ali država velesila, in to radi njenega bogastva in ker ima največ prebivalcev od vseh drugih zvezinih držav. Kakor je laskav ta pridevek, tako je malo laskav priimek njene sosedne države: — New Jersey, — Mosquito State ali država komarjev; tako ji pravijo radi velikega števila nadležnih komarjev. Pennsylvania ima tudi ime "Keystone State," "Keystone" je osrednji kamen v oboku in, ako pogledamo na zemljevid Zed. držav, se nam zdi oblika te države podobna kamnu v sredini obočja, ki ga tvorijo atlantske države od Nove Anglije do Severne Karoline.

Nekatere države se imajo zahvaliti za svoj priimek kaki anekdoti o njenih prebivalcih. Tako ima Connecticut šaljivi pridevek "Nutmeg State." To ime se opira na zgodovino nekega prebrisanega tovarnarja v tej državi, ki je baje napravil muškatne orehe (nutmegs) iz lesa in jih poskusil razpečati. Druga izmed malih držav, Delaware, nosi priimek "Blue Hen State" ali država plavih kokoši in njeni prebivalci so dostikrat nazvani "Blue Hen Chickens" (piščanci plave kokoši). To ime sega baje nazaj v čase ameriške revolucije, ko je neki častnik iz te države v slučajnem razgovoru izustil mnenje, da ni dobrega petelina ako ne prihaja od modre kokoši. Radi te modrosti se je napravilo mnogo dovtipov na račun častnika in njegove države, tako da ista še danes nosi ta priimek.

Izvir mnogih drugih priimkov pa ni popolnoma jasen. Dostikrat nahajamo v časopisih ime "Hoosier State" za državo Indiano, njene prebivalce pa zovejo "Hoosiers." Ta priimek je morda bolj v rabi kot priimek katere koli druge države. Kaj pomeni ta beseda? Nekateri mislijo, da "Hoosier" je isto kot "Who's yer?" (popačena oblika za "Who are you" — Kdo ste vi?)..To pa zato, ker so prebivalci Indiane baje jako radovedni in vsakega spremljajo z vprašanjem: — "Who's yer?"

Prebivalci države Illinois ne smejo zameriti, kadar kdo zove njihovo državo "Sucker State" in njene prebivalce — "Suckers." "Sucker", ki je dal priimek tej državi, je neka riba selivka, ki vsesava (sucks) hrano skozi usta. Ta priimek sega baje nazaj v starejše čase, ko so se illinoiški rudarji vračali v zgornja porečja ob onem letnem času, ko se "sucker" seli v ono smer. Beseda "sucker" ima seveda tudi mnogo drugih čudnih pomenov zlasti pa v ameriški angleščini. Nekateri nazivajo to državo tudi "Prairie" State, državo prerij.

Vsaj ena država pa je ponosna na svoj priimek, in to je Missouri — "Show Me State" (država — pokaži mi). Treba je pokazati Missourijancu, — predno bo on verjel. Iz tega izvira znana ameriška govorica: "I am from Missouri," kar pomenja toliko kot: "Jaz sem neverni Tomaž."

Iowa je "Hawkeye State." Ime spominja na nekega tamošnjega časnikarja starejše dobe, ki je bil znan pod pridevkom "Old Hawkeye" (Staro kraguljevo oko ali bistrogled.

Priimek države Ohio je jako znan; pravijo ji "Buckeye State." Izvir tega pridevka je nekoliko zavozlan. Sega nazaj v čase predsednika Harrisona, ki je umrl l. 1840 po enem samem mesecu predsednikovanja. Ko je Harrison kandidiral, mu je neki njegov nasprotnik očital njegov skromni početek, češ da je bil zgojen v bajti iz hlodov in da je pil "hard cider." Nato so njegovi pristaši v državi odgovorili na ta izziv s tem da so ponosno razstavili sodčke jabolčnika in kočo iz hlodov divjega kostanja (buckeye). Bolj prozaična razlaga je ta, da je država dobila svoje ime po divjih kostanjih.

Mnogo držav so kristili s priimkom po živalih. cvetlicah ali drevesih, ki so tam značilna. Arkansas je ((Baer State," — (Medvedova država), Kentucky je "Blue Grass State" radi tamošnje temnozelene ali plavozelene trave. Maine, tri četrtine katere države so pogozdene s smrekami, (pine), se imenuje "Pine Tree State." — Michigan je "Wolverine State" tako imenovana po ameriškem požeruhu (wolverine), katera žival tam živi. Wisconsin je imenovan "Badger State" radi mnogih jazbecev (badger) v tej državi. Minnesota je "Gopher State," ker je tam dosti onih progastih veveric, ki jih poznamo pod tem imenom. — Nebraska je "Antelope State" (država antilop), Nevadi pravijo "Sage Brush State, ker grmičje žajblja pokriva skoraj vso državo.

Texas nosi priimek "Lone Star State" (enozvezdna država). Ko je bil Texas neodvisna republika, — od 1836 do l. 1845 — se je v njeni zastavi nahajala edina zvezda.

Kaj čuden je priimek države West Virginia, ki ji pravijo "Panhandle State" (ročaj pri ponvi). Pogled na zemljevid nam raztolmači takoj vzrok tega pridevka, kajti oblika te države je res nekoliko podobna ponvi z ročajem vred.

Vsi člani vaše družine bi morali biti zavarovani pri naši Jednoti.

ZAPOJMO!

Priljudna zbirka slovenskih narodnih pesmi. Izdala in založila Slovenska ženska zveza. Naroči se v uredništvu Zarje: 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, O. V knjigi je nad 150 pesmi. Knjiga stane 50c, po pošti 3 cente več.

I. DEL

Adijo pa zdrava ostani!
Al' me boš kaj rada imela?
Ah, ni li zemljica krasna
Birt rajtengo piše
Bledi mesec
Bog je ustvaril zemljico
Bog živi vse Slovenke!
*Belokranjska
Bom šel na planince
Bratci veseli vsi
Čez tri gore, čez tri vode
Čuk se je oženil
Dekle je po vodo šla
Dekle, kdo bo tebe troštal
Dekle na vrtu zelenem sedi
Dete zatisni premile oči
*Dekletce podaj mi roko
Delaj, delaj, dekle pušeljc
Dober večer, ljubo dekle!
Dolenjska zdravica
Dve let' in pol sva se midva ljubila
En hribček bom kupil
*En šuštar me j' vprašu
Ena ptička mi poje
*Eno devo le bom ljubil
Fantje marširajo
Fantje po polj' gredo
Gor čez jezero
Glejte, že solnce zahaja
*Glasno si pevala
Goreči ogenj
*Gori, gori na planine
Gozdič je že zelen
Gremo na štajersko
Hej Slovenci
Imel sem ptičico
*Iz stolpa se mi zvon doni
Jaz bi rad rdečih rož
Jaz pa pojdem na Gorenjsko
Jaz sem Kranjčičev Jurij
Je pa davi slanca padla
*Janez, Janez, kaj se kujaš
Kadar boš ti vandrat šel
Kaj ne bila bi vesela!
*Kadar mlado leto
Kaj boš za mano hodil?
Kaj pa ti pobič?
Kaj so to za eni fantje?
Kaj ti je, deklica
*Kako ozke so stezice
Kak' ribcam dobro gre
Kako bom ljubila
*Kakor bela golobica
Kje so moje rožice
Kmetič vesel na svetu živi!
Ko bi jaz vedela?
Kje je moj mili dom?
Ko pridem skozi log
Kol'kor kapljic, tol'ko let
*Ko gledam v oči te lepe
Koline
Ko ptičica sem pevala
*Ko sem k njej pršou
Ko ptičica na tuje gre
Ko so fantje proti vasi šli
*Ko pomlad cvetoča pride
Ko študent na rajžo gre
*Ko lani sem tam mimo šel
Lahko noč!
Lani sem možila se
Le nocoj še, luna mila
*Leži, leži ravno polje
Le enkrat bi videl, kak' sonce gor gre
*Lepo je pomlad
Lepo mi poje črni kos
Ljub'ca moja, oj kod' si snoč' hodila
Ljub'ca, povej, povej!
Lepa naša domovina
Ljubezen do domovine
Lovska
Ločitev
*Ljubca moja kaj si st'rila
Luna sije, klad'vo bije
Mladi vojaki
*Mila, mila lunica
Mati pokliče, pridne dekliče
Mati ziblje, lepo poje
Moja dekle je še mlada
Moj fantič je na Tirolsko vandral
Moja kosa je križavna
Moj očka so mi rekli
Najlepša je mladost
Na Gorenjskem je fletno
Na klopci sva sedela
Nebo je čisto jasno
Na planincah sončice sije
Na tujih tleh
Na vrtu
*Na levo tri, na desno tri
Nesrečni lovec
Ne bom se možila
Nocoj pa, oh nocoj
*Nikaj na svetu lepšega nij
Odhod
Odkod si, dekle, ti doma?
*Nekje v Franciji
Odpiraj, dekle, kamrico!
Oglar je čeden fant
*Oja, zmiraj vesel
Oj dekle, kaj s' tak' žalostna
Oj ta vojaški boben
Oj večer je že
Oj tam za goro
Oj vinček moj
Otok bleški
O, tožna domovina
*Ovbe, ovbe moja glavca
Planinska
Padel list je 'z javora
Pojte, pojte, drobne ptičke!
Po gorah grmi in se bliska
Po jezeru
Po polju že rož'ce cvetejo
Pod mojim okencem
Posvetitev domovini
*Pelin roža
Pozdrav!
Pozimi pa rožice ne cveto
Prevzetna
Prišla bo pomlad
Povej mi dekle
Ptiček prav majhen je
Ptički po zraku letajo
Ptička je zaprta b'la
Rasti, rasti, rožmarin
Rasti, rožica
Regiment po cesti gre
Ribniška
Roža
*Rožice trgajta
Rože je na vrtu plela
Rožic ne bom trgala
*Roža na vrtu zelenem cvete
Rožmarin se je posušil
Rožmarin
Se davno mrači
Sem fantič z zelenega Štajerja
*Za rojstni dan gl. predsednice
*Serenada
Sem mislil snoč' v vas iti
*Sijaj, sijaj lunica
Sinoči je pela
Sinoči sem na vasi bil
*Sinoči sem na vasi bil
Sirota
*Šel bom v planinco v vas
Sirota jaz okrog blodim
Slovenski fantje
*Spomladi vse se veseli
Slišala sem ptičko pet'
*Skrinja lepo pisana
Slovenec sem!
*Slovenski svet, ti si krasan
Slovenska deklica
Slovensko dekle
*Slovenc Slovenca vabi
*Slovo
Soča voda je šumela
Solnce čez hribček gre
*Stoji v planini vas
Stoji, stoji Ljubljanca
*Svetlo sonce se je skrilo
Svarilo
*Še en poljub, dekle mi daj
Škrjanček poje žvrgoli
*Srcu
Tam za goro zvezda sveti
Tam gori za našo vasjo
Tam na vrtni gredi
Terezinka zgodaj vstala
Trije kovači
Ura devet odbije
Uspavanka
V nedeljo zjuraj vsala bom
Veseli bodimo
Vetrček po zraku gre
Visoka je gora
*V petju se oglasimo
Vsi so prihajali

(Dalje na 6 strani)

K. S. K. JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 8. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 13. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 351-353 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanja glavnega tajnika 9448.
Od ustanovitve 30. novembra 1945, znaša skupna izplačana podpora $9,854,492.
Solventnost 129.91%

GLAVNI ODBORNIKI
Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Prvi podpredsednik: JOHN ZEFRAN, 2723 W. 15th St., Chicago, Ill.
Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKSAN, 196—22nd St., N. W., Barberton, O.
Četrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, Ely, Minn.
Peta podpredsednica: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4573 Pearl St., Denver 16, Colo.
Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: LOUIS ŽELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: MATT F. ŠLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Vrhovni zdravnik: DR. JOS. E. URSICH, 1901 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

NADZORNI ODBOR
Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.
Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 89th St., Lorain, O.
Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1353 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.
Tretji nadzornik: JOHN PEZDIRTZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O.
Četrta nadzornica: MARY HOCHEVAR, 21241 Miller Ave., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR
Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARIC 300 Ruby St., Joliet, Ill.
Drugi odbornik: MARTIN SHUKLE, 811 Avenue "A," Eveleth, Minn.
Tretji odbornik: RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.
Četrti odbornik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR
Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.
Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117—5th St., S. W., Chisholm, Minn.
Drugi porotnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.
Tretji porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.
Četrti porotnik: JOHN TERSELICH, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Peti porotnik: JOHN BEVEC, Alexander Ave., Strabane, Pa.
Šesti porotnik: LUKA MATANICH, 2524 E. 109th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA
IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.
VODJA ATLETIKE
JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
NAČELNICA MLADINSKE IN ŽENSKE AKTIVNOSTI
JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

PISMA IZ STARE DOMOVINE

IZ ZABORŠTA PRI DOMŽALAH

Sestra Rosie Klopcich, članica društva št. 78 KSKJ, živeča v Chicagu, Ill., je te dni prejela priporočeno pismo od svojega brata Petra Klopčiča iz Zaboršta št. 7 pri Domžalah; pismo je romalo do cilja tri mesece. Glasi se takole:

Zaboršt, 3. oktobra 1945.

Draga mi sestra!

Najprvo Te srčno pozdravim in Ti povem, da smo bili zelo veseli, ker si se nas spomnila, če smo še živi. Živi smo še, toda ne vsi. France, starejši sin je padel v vojski, Cene, ta najmlajši, je bil pa takoj v začetku vjet od Nemcev, pa še nič ne vemo o njem, ako je še živ. Drugi smo prestali grozne čase, kar se vse ne da opisati. Koderkoli greš, vidiš vse polno grobov vojnih žrtev. Železnica zdaj že vozi iz Kamnika v Ljubljano in še naprej; bombardirane so pa Domžale in Moravče tako je tudi prizadetih več vasi, nekatere so docela uničene. Tudi moj dom je požgan; leta 44 nam je vse pogorelo. V Doleh je požgano in na Studencu pri Grdavu, tudi Škocijan je požgan. Šinkovčeve so izselili v Nemčijo, pa so zdaj že nazaj prišli; dva Šikovčeva fanta sta tudi padla, enega Svetlinovega so pa v ogenj vrgli. Duhovnikov imamo malo, ker so jih tudi Nemci pobrali in zaprli, da so pomrli in jih ni več nazaj. Tinetova žena in Francelj sta še oba ostala živa. Veliko je bilo pobitih in postreljenih, kar se ne da opisati, — na tavžente; kaj takega si ne moreš misliti, kaj vse strašnega se je godilo tukaj tako, da smo vsak dan pričakovali smrt. Ne čez dan, ne ponoči nisi vedel, kdaj pride oboroženi vojak; prišli so v vas, pa so nam vse pobrali, tudi živino in vas zažgali. Tako se je godilo tukaj, da nimamo zdaj nič za obleči, ne denarja; zdaj čakamo samo na dobra srca drugih, da bi nam kaj pomagali, pa so tudi sami reveži.

Medenikov mlin so prodali, mati in oče sta pa oba umrla; Mici je v Domžalah poročena, Francelj je pa na Viru pri Majdiču, drugi moji otroci so pa po svetu, da še sam ne vem zanje.

Prosim Te in sestro Cilko, da bi se nas kaj spominjale, če Vama je mogoče pomagati. Jaz si ne morem več, ker sem star in bolehen.

S pozdravom, Tvoj brat
Peter.

—o—

PISMO IZ RIBNIŠKE OKOLICE

Rojak John Zobec iz Towerja, Minn., ki se nahaja že več mesecev kot invalid v St. Mary's bolnišnici v Duluthu, inn., je nedavno prejel pismo od svoje sestre Marjete Krže, živeče v Dolenji vasi št. 84 pri Ribnici. Pismo je sicer bolj privatne vsebine, pa ga na željo prejemnika vseeno priobčamo kakor sledi:

Dragi mi brat!

Po dolgem, dolgem času Te iskreno pozdravim in poljubim ljubi moj brat Janez in Ti pišem en par vrstic. Kako se kaj imate? Ste li zdravi? Kako se Vam godi, naznanite mi, ker me jako skrbi.

Ljubi brat! Tukaj je bilo nekaj groznega zadnja leta, kar se ne da opisati. Moje najdražje in najljubše, moj sin Ivan je umrl ali padelv vojni! Ali ni to neznosno?

Draga družina! Voščim Vam vesele božične praznike, da bi jih zadovoljno obhajali.

Zdaj Vas pa prav lepo pozdravljamo vsi skupaj, posebno pa jaz, Tvoja do smrti žalostna sestra

Marjeta Krže.

P. S. Pozdrav je bil tudi namenjen bratu Antonu in Johnu Zobec, ki pa sta oba že umrla.

—o—

ŽRTVE FAŠIZMA IN DOMAČIH IZDAJALCEV V TRAVNIKU PRI LOŠKEM POTOKU

Traunik, Mich. — To pismo je bilo priobčeno v kanadski Edinosti. Prejela ga je kanadska rojakinja M. Košmrl od brata Ivana Zbačnika iz Travnika pri Loškem potoku. Prepričan sem, da bo pismo zanimalo marsikaterega Potočana v Zedinjenih državah.

Pismo se v izčrpkih glasi: "Draga sestra! Najprvo pozdravljam Tebe in Tvojo družino. Tvoje pismo sem prejel s posredovanjem Rdečega križa meseca marca, t. l., poslala pa si ga 21. okt. 1944. Vsi smo živi in zdravi.

"Ivan je že od doma tri leta, dočim je 12. feb. minulo dve leti, odkar je Lojz pri vojakih. On je bil mobiliziran nekega večera. Vseh skupaj je bilo 26. Vzeli so jih belogardisti. Poslali so pozive, pa so o tem zvedeli naši, nakar so prišli partizani in jih odpeljali. Na Tabru (potoška farna cerkev) so imeli postojanko Italijani in naši izdajalci.

"Prestala sta dosti. Lojze je bil v hudih bojih, Ivan, pa je prestal še več. On je bil 13 mesecev v internaciji v Padovi. Tam je bil največ v bolnišnici. Z Ivanom je bilo takole: Na dan sv. Rešenega Telesa l. 1942 je šel prostovoljno v hribe. Tedaj je naša vojska živela v gozdu. Čez dva meseca pa je pričel Italijan ofenzivo proti partizanom, nakar so se morali podati. Ivana so Italijani zaprli, prav tako Malnarja Franceta, Zogarjevega Albina, Mirka Rusa in Stanka, štiri učitelje in Rudolfa Lenčka. Odpeljali so jih k Martalosu. Tam je stala komanda in so takoj na mestu pobili učitelje, ostali pa so morali gledati krvavi prizor. Potem so rekli našemu in Zogarjevemu, da bosta zjutraj padla.

"Ko sta zjutraj vstala, so že rojili Italijani. Dejala sta, 'aha, naju bodo . . .', toda Italijani so se pripravljali naprej. Njih so pa dva in dva skupaj zvezali in jih gonili proti Grčarcam. Tam so nekje izvedeli, da je naš organizator, a so mu ponovno prizanesli in vlekli dalje v Kočevsko reko. Tam so jih dosti pobili, ali naš je vseeno ostal živ. Potem so jih odpeljali v Ljubljano in naprej v Italijo. Med potjo jih niso nič hranili. Odpeljali so ga v začetku avgusta, njegovo prvo pismo, v katerem je prosil, naj mu pošljemo paket, pa smo prejeli šele 1. novembra. Takoj smo mu poslali, a prejel je šele 9. decembra.

"Karolina služi v Ljubljani že šest let. Pošiljala mu je vsak mesec paket. Pisal je, ako ne bi prejemal pomoči od nje, bi umrl od gladu. Potem je prejemal od doma vsak mesec dva paketa. Težko nam je bilo. Žita tisto leto nismo imeli, provizacijo pa so nam Italijani precej utrgali, ker je šel Lojz v partizane. V mlinu smo dobili za vsak paket po kakšne tri kg ječmenove ali ovsene moke.

"Naša hiša še vedno stoji. Italijani so požgali 117 hiš 28. oktobra 1941, med njimi tudi Tonkovo. Da ni bilo tako slabo vreme in sneg, bi bilo še več uničeno, kajti od prebivalcev ni niti eden prišel blizu, tako so bili prestrašeni. V naši hiši je živel Benček in njegova mati. Dne 21. oktobra je šla skozi naš kot, gori po gmajni, prva vojska, ki se je pomikala proti Jelenovem žlebu. Do tedaj še nismo videli partizane. Nekdo pa jih je hitro naznanil Italijanom in ti so prišli ponoči v naš kot od dveh strani, od Čabra in Sodražice. Pričelo se je streljanje. Italijani tu in tam. Ker partizani niso vedeli, da so na obeh koncih Italijani, so jih nekaj pobili. Ranjena sta bila dva jugoslovanska orožnika, ki sta služila pri Italijanih. Nekdo pa je vrgel puško na Tonkova drva. Ko se je zdanilo, so našli puško, nakar so Tonkovega takoj odpeljali h Kapčevim, prav tako druge može in fante, in jih silno pretepali, najbolj pa Tonka in mu grozili, da ga bodo ubili. On je odločno zanikal, da puška ni njegova, med tem časom pa so že zažgali Tonkovo hišo.

"Italijani so potem vse izpustili domov, samo Tonka ne. Ko je šel Benkov domov, je že hiša gorela, on pa je nekaj zaklel po italijansko, toda so ga slišali, zato so takoj pognali staro ven, odvezali krave in zažgali hišo. Naš Ivan jih je prosil, češ, da je hiša naša, a ni nič pomagalo. Zgorelo nam je tudi dosti krompirja. Mene k sreči ni bilo doma, kajti odšel sem v gozd napravljat drva.

"Strašen je bil dan 31. avgusta 1942. Bil je pravi sodni dan. Vas je gorela in 18 so jih ubili v Sadolu. Vse naenkrat: vas je gorela, strojnice so regljale. To se je zgodilo pred mrakom. Na Blaževih njivah je pokopališče žrtev, ki so padle 31. avgusta.

"Nas so izgnali na Opaldarjev vrt. Tja smo morali iti vsi moški in fantje od 16. leta naprej. Razdelili so nas na levo in desno, da so nas legitimirali. Nekaterim so legitimacije vzeli, drugim pa vrnili. Tiste, ki so jim vzeli legitimacije, so odgnali na Male ravnice. Teh je bilo 25. Tam je bilo poveljstvo. Potem je poveljstvo dobilo informacije od župnika, kateri so kmetje in kateri delavci. Prišli so nazaj od Tabra, z njim pa pater, da je žrtve izpovedal. Sedem oseb pa so prignali še od drugje, nakar so vse pobili.

"Iz Travnika so padle sledeče žrtve: Kovač Korle (ki je bil na žagi), Kovačev Ivan, Gornikov France, Ivančič Ivan (njegova žena je bila Spelčna Mica 'od zgoraj,' njegova hčerkica je bila stara dva dni), Gašparjev France (tudi oženjen s Tkavko; ima dva otroka), Dednarjevega Tankota Ivan, Skončev France, Rale Lojz, Šuštarjev Ivan 'od zgoraj,' mlajši Kapčev iz Dedneka. Šest pa so jih ubili pri Tabru, in sicer: Šuštarjevega Franceta, Bodnarjevega Korleta, Spelčnega Rudolfa, Dednarjevega Marka, Juresovega Korleta in Mihejlovega Antona od Bele vode.

"Tako so delali z našim narodom. Vsega tega pa so največ bili krivi domači izdajalci.

"Bela voda je pogorela dan poprej kot Travnik. V Travniku je ostalo le nekaj hiš, ki so ob kraju vasi. Težko je opisati, kaj vse smo prestali v naši vasi, ker se jim nismo hoteli podati. Retje, Hrib in Mali log so vedno klicali Italijane na nas, potem pa Nemce, toda mi smo trdno vztrajali na življenje in smrt. Enkrat so pridrveli Italijani v Travnik in aeroplan je čisto nizko letal in streljal. Tedaj so nas devet izgnali na gmajno in čakali so pet ur. Ako bi se jim kaj hudega prepetilo, bi nas takoj vse pobili. Pred nami je stala strojnica in Italijan pri njej.

"Tisti dan so ubili Miščka Antona. Domov je šel, pa ga je ubila italijanska zverina. Neda se popisati, kaj vse se je godilo pri nas v tej dobi. Proti koncu je pričela razsajati pa še črna roka in se tudi še zdaj pojavi. Spelčevega Lojza so vzeli iz hiše, ga odpeljali na Križev pot in tam so ga ubili zato ker je dajal dovoljenja za prehod iz kraja v kraj. Malnska sta tudi oba padla. Zdaj sta stara dva sama in zelo žalostna. Mica pa je v Ribnici. Ona obdržava po vaseh shode. Naši so še srečni do zdaj. Blaževi tudi. Lojz je v Belgradu, Ivan pa na Primorskem. On je v pisarni, Lojz pa pri goriški brigadi maršala Tita. Jernejčeva družina je tudi vsa uničena. Jakob in Ivan sta padla v narodni vojski, France pa je umrl doma. Se je prehladil pri 'belih' in pozneje umrl doma.

"Živeli pa smo zelo težko. Dve leti in pol nismo mogli ničesar dobiti. Italijani nam niso hoteli dati dovoljenja, da bi šli proti Ribnici po živež. Brez dovoljenja smo se pa bali domačih izdajalcev.

"Sedaj pa bom končal to moje žalostne pisanje. Moral bi napisati celo knjigo, ako bi hotel opisati, kar se je godilo pod okupatorjem, fašizmom in domačim izdajalci. Pozdrave vsem skupaj! Tvoj brat Ivan Zbačnik, Travnik, Loški potok."

Max Knaus"

—o—

Vsak naš član (ca) mora biti ponosen na svojo podporno mater, K. S. K. Jednoto.

MUČENIŠKA SMRT UČITELJA-VODITELJA

Cleveland-Collinwood, O.

Cenjeno uredništvo!

Tu Vam pošiljam v priobčitev pismo mojega nečaka iz Ljubljane, Mala čolnarska ulica št. 3; moj nečak Anton Terpin je mlad, akademsko izobražen jugoslovanski oficir ter referent za umetnost pri 31. diviziji v Novem mestu. Ta nam poroča o strašni usodi, ki je zadela učitelje-intelektualce pod fašisti in nacisti, zlasti pa o mučeniški smrti njegovega očeta — mojega brata — Josip Terpina, ki je bil dolga leta nadučitelj v Ljubljani in je moral romati z drugimi slovenskimi mučeniki vred v taborišče smrti, v Rabštajn, kjer je tudi končal svojo mučeniško pot. Pismo se glasi:

Ljubljana, 4. novembra 1945.

Dragi stric!

Po dolgih letih se zopet lahko oglasim. Takrat, ko smo si zadnjikrat pisali, smo bili mi še otroci; prav nič nismo vedeli, kaj se pravi vojna. Živeli smo doma, se učili in se pripravljali za delo, za vsakdanji kruh.

Tedaj pa je treščilo v to mirno, skoraj enolično življenje nekaj, kar je preobrazilo vse nas, naše mišljenje, čutenje in hotenje.

Tudi Tebi, čeprav daleč, Ti gotovo ni neznano vse, kar se je dogodilo. Kot Slovenec poznaš fašiste in nemške naciste. V veliki vihri druge svetovne vojne je bila tudi Jugoslavija država, ki jo je vrtinec potegnil v svetovni kaos, ki je uničil in opustošil cele dežele in ozemlja.

Ne bom Ti obščino razlagal politične, vojaške in gospodarske momente, ki so bili značilni in usodni, toda le eno: Najreakcionarna oblika kapitalizma, njegova udarna pest — fašizem in nacizem — sta hotela uničiti in zasužnjiti vse narode Evrope in Sovjetsko Zvezo, kot najnaprednejšo državo.

Država za državo je padala in tudi naša; saj ni bilo nič čudnega: Skorumpirano izdajalsko vodstvo stare predaprilske Jugoslavije je izdalo narode Jugoslavije na milost in nemilost, največjim krvnikom — Hitlerju in Mussoliniju. Kralj, ministri in vsi oni, ki so se penili od nacionalnih fraz, so jo popihali na varno, narod pa pustili sam, še več, nekateri so celo hiteli k okupatorju, se mu klanjali ter pričeli skupno z njim borbo proti lastnemu narodu. Toda narodi Jugoslavije so se takoj zavedali odločilnega trenutka, zavedali so se, da je samo dvoje možno: Upreti se ali pa poginiti zavečno.

Dragi stric, vem da ne boš mogel razumeti, vendar bi ti rad samo drobec tega pokazal, kar je moral naš narod pretrpeti. Začeli so izseljevati cele pokrajine kmetov, delavcev, intelektualcev, toda brez vsega živeža in brez obleke; zapirali so na tisoče ljudi ter jih streljali kot talce; koncentracijska taborišča v Italiji pričajo o teh grozotah. Rab, Gonars, Renici, Treviso, Padova. . . so bila napolnjena z več kot 30 tisoč Slovencev. Samo na Rabu je dnevno umrlo preko sto ljudi; skupaj je tam pomrlo nad 5000 Slovencev; internirane so bile tudi noseče žene, dojenčki, majhni otroci, starci.

Z bratom Borisom sem bil v enem teh lagerjev in ti povem, da so nas toliko hranili, da nismo poginili; o boleznih sploh ne govorim.

Požgali so cele predele vasi, morili vse vprek. Po polomu Italije pa so domači izdajalci skupno z Nemci zavzeli oblast. Najbolj žalostno je to, da so največ zločinov zakrivili lastni ljudje. Radi izdajstva je moralo romati na tisoče Slovencev v nemška taborišča. Dachau, Auschwitz, Buchenwald. . . so imena taborišč, v katerih je umrlo v enem samem dnevu preko tisoč ljudi. Vem, da mi boš težko verjel, toda tudi moj oče, tvoj brat, je moral vsled izdajstva domačih kolegov -učiteljev romati v tako taborišče smrti. Vso obleko in obutev so jim pobrali, nato pa jih oblekli v žakljevinaste cunje, da jih je brez števila pomrlo od mraza; hranili so jih 500 procentov slabše kakor pa Italijani nas. Mraz, lakota in pa trdo delo, to je bilo njih vsakdanje trpljenje; gredoč z dela so se morali močno oprijeti drug drugega, kajti če je kdo padel po tleh obnemogel, so ga na mestu raztrgali psi ob sadističnem uživanju SS banditov. Uboge Slovence so metali žive v krematorij, kjer je zgorelo na tisoče in tisoče živih ljudi; nesrečnike je vrhu vsega še čakalo nešteto drugih mučenj. To so bili razni poskusi zdravnikov-barbarov na živih telesih, operacije, vcepljenje nalezljivih bolezni, kemični poizkusi. . . Vse to so ti ljudje Herrenvolka počenjali na naših ljudeh, — po njihovem mnenju — — pseh. V enem izmed teh groznih taborišč (Rabstein), je izdihnil tudi naš oče, tvoj brat.

Po domačih zaporih pa je vzdihovalo še na tisoče in tisoče naših ljudi: starcev, otrok žen, deklet in fantov ter trpelo najstrašnejša mučenja; posiljevanje, bičanje, mučenje z električnim tokom, lomljenje kosti, puljenje nohtov, žganje jezika ter tlačenje nagih nesrečnikov v sode, napolnjene z ledeno vodo.

Medtem pa se je pogozdovih porajalo novo življenje: Najboljši sinovi slovenske in jugoslovanske matere so s puško v roki pisali novo zgodovino naših narodov.

Zamisli si: Brez orožja, včasih z golimi rokami, brez municije, brez obleke ter večkrat brez hrane, so se postavili v bran nemškemu motoriziranemu militarizmu. Sam sem bil v takih bojih kot partizan, marsikaj sem skusil in povem ti, da je kaj takega zmožen samo narod, ki se zaveda, da mu sledi pogin, če omaga. Neštete ofenzive, borbe, napadi, vmes pa tedni gladovanja, umiki in ranjenci, mi pa jurišali in jurišali. . . do zmage.

Pokret je rastel iz dneva v dan ter se krepil. Narod in borci smo bili eno, ravno zato smo se krepili in zmagali.

No, danes je borba zaključena; z lastnimi silami ter s pomočjo ruske armade smo osvojili in osvobodili vso Jugoslavijo tudi Primorsko s Trstom in Gorico. Bil sem v partizanih na Primorskem; letos (1945) 1. maja smo osvojili Tržič (Monfalcone). Ali si moreš misliti, da je sto partizanov osvobodilo Tržič ter razorožilo tam 2000 Švabov! Vi ste gotovo čuli kaj o nas, toda tega gotovo ne, ker ste predaleč in ker je danes v svetu še ogromne reakcije, ki nam skuša kratiti pravice, ki smo si jih takoteško priborili. Skušajo nam odvzeti Trst, Gorico, Primorsko, katere sin si tudi ti!

Povedal bi ti rad, in to sporoči tudi drugim Slovencem, da hočemo, da se vrnete nazaj v domovino. Pri nas je kruha za vse dovolj, kljub ogromnemu uničenju ter opustošenju. Pri nas smo začeli novo življenje.

Te pozdravlja z iskrenimi pozdravi

Tvoj nečak
Anton Peter Terpin,
Referent za umetnost
31. divizija, Novo mesto.

K temu pismu je treba pripomniti še naslednje: Moj brat Josip Terpin, o katerem govori tu omenjeno pismo, je bil rojen v Gorici 1893, kjer je bil naš oče slovenski mestni izvošček, ki je vzgojil vse svoje otroke v verskem in narodnem duhu; Josip se je izšolal za učitelja ter v glasbeni umetnosti. Njegova prva učiteljska služba je bila v Jelšanah na Primorskem; v prvi svetovni vojni je bil v avstrijski armadi praporščak pri Bosancih ter se udeležil veliki bojev v Albaniji; po polomu Avstrije ni mogel obstati pod Italijo, zato je pribežal v Jugoslavijo, ter je bil učitelj v Dragatušu pri Črnomlju, nato je bil učitelj-voditelj v Vodicah na Gorenjskem; zatem je prišel za voditelja v Bevke pri Vrhniki ter končno postal nadučitelj v Ljubljani, kjer si je preskrbel hišo v Mali Čolnarski ulici št. 3; tam je živel ter vzgojil svojo družino; kamorkolj ga je zanesla učiteljska služba, tam je povsod gojil nabožno ter narodno petje; bil je prvovrsten pevec ter navdušen za vsako narodno delo; mogoče ga je eden ali drugi izmed rojakov širom Amerike poznal ali celo bil pod njim v šoli; zategadelj smo pripomnili te vrstice.

Ti pa, dragi brat, spavaj sladko tam gori v taborišču smrti, v Rabštajnu, in mirno naj počivajo tvoje kosti, kjer si končal svojo Kalvarijo; slekli so te in sezuli, zavili te v žakljaste cunje ter te bičali in mučili samo radi tega, ker si bil Slovenec in nisi nikogar izdal; žgali so ti jezik in ti lomili kosti, ampak tvojega duha niso mogli zlomiti; tvoj narodni duh še živi ter bo živel med nami na veke. Mi te objokujemo ter žalujemo za teboj, tvoj zgled pa nas bo bodril za narodno delo. Tam gori nad zvezdami prepevaj sedaj v zboru z angelskimi kori večno slavo, ki si si jo tako mučeniško priboril.

Ernest Terpin, brat
in družina.
843 Rondel Rd.
(Amer. Slovenec.)

—o—

KAKO JE BILO V LJUBLJANI

Rojak Joseph, Vesel v Los Angeles, Calif. je 4. t. m. v Glasu Naroda objavil obširno pismo svojega svaka Viktorja Rozmana iz Ljubljane kjer poleg drugih podatkov takole opisuje tudi življenje našega naroda tekom okupacije Ljubljane:

"Gotovo Te bode zanimalo, kako je kaj z nami. Ako si gornje moje navedbe dovolj pozorno prebral, si napravil zaključke in če še prišteješ da smo vsa ta leta okupacije dejansko stradali kot poulični psi, potem imaš sliko, ki Ti jasno pove, kako smo živeli. — Bili smo pravi pravcati sužnji v polnem pomenu te besede. Italijani so nam dajali prav toliko hrane, da nismo mogli ne živeti in ne umreti. In kdor ni hotel poginiti kot pes, je moral kupovati na črni borzi vso hrano, katero so pa imeli v svojih rokah skoro izključno Italjani. Nas Ljubljančane so zaprli v žično omrežje in smo bili na ta način takorekoč doma 3 leta v Ljubljani internirani. Le redki so bili tako srečni, da so dobili dovoljenje za izhod iz Ljubljane. Mi vsi trije smo bili ves čas tu. Jasno je, da so na ta način imeli vse ljudi in črno borzo popolnoma v svojih rokah. In tako so nas gospodarsko in materijalno popoinoma izčrpali. Visoke cene, ki so jih diktirali na črni borzi so zahtevale, da smo vsled majhnih plač oddali za zameno vse svoje perilo in obleke pač samo zato, da rešimo svoje golo življenje. Za primer naj Ti navedem tole: Jaz sem imel mesečne plače 1700 lir, a 1 kg masti je stalo 180 lir. In tako vse ostalo. Za časa vojne nismo mogli kupiti niti ene stvari, razen primanjkajočo hrano. Zato smo pa izdali vse, kar smo imeli.

Tako Ti bode tudi jasno, da nismo sami mi kot družina, ampak cel narod postali pravi, pravcati berači, v zdravstvenem pogledu pa bolniki, ki so borili za svoje življenje .Lju-

(Dalje na 6 strani)

SEZNAM PESMI

(Nadaljevanje s 4 strani)

Žabja svaba
Žalosten glas zvonov
Že dolgo nismo pili ga
Zabučale gore
Zakaj me ne ljubiš?
Zeleni gozd je lovčev raj
Zvedel sem nekaj novega
*Zvezda mila je migljala
Zvonikarjeva
*Židana marela

II. DEL

*Gošarska pesem Mariji
Pomagaj
*Sveta noč, blažena noč
*Zveličar naš je vstal iz groba
Angelovo češčenje
Rožni venec
Blagor mu, ki se spočije
*Nad zvezdami
Glasno zapojmo
*Cvetke trgam
Lepa si, roža Marija
Marija Nazarska
Odpevanje pri litanijah
Pokojni sestri v slovo
*Jamica tiha
Vigred se povrne
Zahvalna pesem

Pesmi zaznamovane z * so nove v novi izdaji "Zapojmo!"

—o—

PISMA IZ DOMOVINE

(Nadaljevanje s 5 strani)

dje, posebno starejši so umirali od lakote, dnevno smo imeli nekaj slučajev. Če Ti povem, da sem jaz, ki nisem bil debel, izgubil celih 16 kg na teži, potem boš tudi verjel da so bili v Ljubljani neredki slučaji bolje rejenih ljudi, ki so zgubili na teži 30-40 kg. — Bilo je grozno gledati te žive okostnjake, ki so komaj živi lazili po Ljubljani in prosili pri znancih za skorjico kruha. In vsi vprek. — Menim, da ni pretirano, če zapišem, da je bila Ljubljana nekako umirajoče mesto. In če še prišteje to dejstvo, da je imela Ljubljana v internaciji nad 10,0 svojih ljudi, katere je bilo treba vse oskrbeti s hrano, potem Ti bode položaj popolnoma jasen. Ali zamoreš sedaj presoditi to satansko delo teh človeških izvržkov?!"

—o—

IZ BOČNE PRI GORNJEM GRADU

Rojak Anton Žmavc, živeč v Sheboygan, Wis., je dobil od svoje sestre, omožene Ogradi iz Bočne v Savinjski dolini nastopno pismo, katero je bilo te dni objavljeno v Glasu Naroda:

Bočna, 18 11. 45.

Dragi brat Anton! — Po dolgih in groznih štirih letih sva zopet prejela enkrat pismo od Tebe, dragi brat, za kar se Ti najlepše zahvaljujem in Ti sedaj vračamo lepe pozddrave vsi skupaj, jaz in moj mož Anton in družina. Tvoje pismo sem prejela zadnjega oktobra, je torej romalo cele štiri mesece. Zato menim, da boš mislil, da nas ni več med živimi, ko se Ti tako dolgo ne oglasimo.

Vprašaš, če smo še vsi pri zdravju. Doslej smo bili še vsi zdravi, samo živčno smo uničeni radi večnega strahu pred nemškimi gestapovci. Sedaj, 8. novembra pa je zadela mojega moža možganska kap po levi strani, da je popolnoma mrtvouden in si ne more sam nič pomagati.

Kar smo doživeli zadnja štiri leta, ne morem popisati. Prvo leto, ko so Nemci zasedli Jugoslavijo, smo še imeli nekaj upanja, da bomo lahko kar mirno prenesli vse, toda strašno smo se motili. Trpljenje za Slovence se je pričelo leta 1942. Začeli so zapirati in preseljevati nedolžne ljudi, ki niso vedeli, zakaj trpijo. Na vrsto je prišla tudi Bočna.

V ranih jutranjih urah, ob dveh ali ob treh, so se zaslišali avtomobil, v njih je bilo polno švabskih gestapovcev in policija; začeli so razbijati po hišah in pobirati samo mlade moške, žene in dekleta. Iz Bočne so pobrali 25 mladih moških in žensk in te so odvedli v celjske zapore in pod bič. Te pa so vse v Celju postrelili, namreč: Čeblinove štiri fante in dekleta, Pevčevega, Grabnarjeve fante, Rujavčeve, Balžetovga, Cigalovga, Mlinarjevega Jefkove France sina, Kolarjevega, Boltetovega, Krančeve, Kovačeve, Mrmoleve, Slatinske (med njimi je bil tudi moje hčere Micke mož Novšek Alojzij). Predno so bili ti postreljeni, so prišli Nemci v drugič po cele družine in so jih odpeljali v nemška taborišča. Te družine so skoraj vse pomrle v Avšvicu. Moja hčerka Micka je tudi umrla v taborišču, tako da so ostali sami trije fantje brez staršev. Ti so prišli sedaj iz taborišča, ko je bilo konec vojne. Lojze je star 16 let, France in Janko pa 7 let, sta dvojčka. 48 fantov je pobegnilo k naši vojski v partizane.

Povrh vseh teh grozot so pa Nemci prišli še enkrat in sicer 24. oktobra 1944 in so celo vas zažgali. Šli so od hiše do hiše in zažigali. Toda pri tem smo bili mi le obvarovani, da nam ni ničesar pogorelo; ostalo je samo par hiš, drugo je pa vse zgorelo.

Poleg Bočne so pogorele tudi Devce, Ulog in Šmartno. — Strašno je bilo gledati ta prizor; cela vas je bila nič drugega kot goreča baklja. Gasiti in reševati pa sploh nismo niti smeli. Ker je po večini vse zbežalo v gozdove, smo samo stari ljudje ostali doma. Mladi ljudje pa so se vsi bali, ker so jih Nemci, ako so jih dobili v roke, vse odpeljali s seboj v zapore in taborišča. Izropali in pokradli so nam vse, še to, kar smo imeli skritega, so našli in pokradli.

Moje hčere Angele, ki je poročena v Gornjem gradu, so tudi zaprli moža, ki je bil zaprt štiri tedne in je prišel tak nazaj, da je bil komaj živ in bo čutil posledice do smrti. Bil je toliko trden, da jim je rekel: "Ubili me boste, ustrelili pa ne!"

Doma se imamo po navadi, samo malo nas je za delati: samo tri dekleta in jaz, pa še jaz sem slaba za delo, ker me je vojna čisto uničila. Sin Jože je še v partizanski vojski, šest let je že pri vojakih. Tone se je tudi poročil in ga ni doma, je na Novškovemu posestvu, da otroke oskrbuje.

Te lepo pozdravimo in Ti želimo ljubo zdravje, Tvoja sestra, mož Anton in vsa najina družina.

—o—

Matija Malešič:

Zelena jasa v gozdu

Gospa jetničarjeva je bila že ves dan čudna in nerazpoložena. Po tesni kuhinji se je prerivalo sedem otrok, njihov vrišč je gnal mater v obup. Pod noč se je hrušč podvojil. Zaman so bile prošnje, opomini, šiba; otroci, ki niso mogli zaradi burje ves dan ven, so morali izbruhati čez dan nabrani nemir. Gospa si je ponavljala, da ne vzdrži več in jim obljubljala, da jim pobegne, otročjega nemira pa tudi s tem ni potlačila.

Tedaj je prinesel v kuhinjo kaznjenec naročaj kalanic. Ko bi odrezal je potihnil hrup, vrišč in cmerjenje. Otroci so se zgrnili okoli tujega moža, sprememba jim je bila nad vse prav.

Uho, na katero je ves dan udarjal jok, cviljenje in prepir, ni bilo več vajeno miru, zato je mati radovedno pogledala, v kaj so otroci zaverovani.

Jernejček je stal široko razkoračen pred jetnikom in silil vanj: "Kam si skril puško, ko so te odgnali orožniki?"

Zora ga je spraševala: "Srna, uboga srnica, ki si jo ubil, se ti ni prav nič smilila?"

Igor je hotel vedeti, kako poči puška, Boris, dali je srna zajokala, ko jo je zadela krogla. Uroš in Dušan sta zlezla na kolena možu, ki je hotel zložiti prinesena drva v podpeček, in se lotila njegovih dolgih brk.

Mož se ni hotel nobenemu zameriti in je bil v zadregi, kateremu naj prej odgovori.

"Jaz sem največji in najstarejši," je poudaril Jernejček, "meni odgovori najprvo. Kam si skril puško, da je nihče ni našel?"

Divji lovec prav nato vprašanje ni hotel odgovoriti in se je obrnil k Zori: "Srne je Bog spustil v gozdove, da si tudi siromak včasih lahko privošči košček mesa."

Jernejček je potisnil Zoro izpred moža: "Zakaj ne odgovoriš meni? Kam si skril puško?"

"Tega ne povem nikomur, povedal nisem orožnikom, ki so mi grozili s puškinimi kopiti, ne sodniku, ki mi je obljubil milejšo kazen, če povem."

"Meni lahko poveš, jaz te ne izdam! Na uho mi povej, da drugi ne slišijo."

Mož se je posiljeno nasmehnil, povedati ni in ni hotel.

"Hočem, da mi poveš!" Jernejček je udaril z nogo ob tla. "Ni mi prav za prav mar, kje je tvoja puška, hočem le vedeti, kako si jo skril, da je ne zavohajo ni orožniki, ni lovski paznik, ni sodniki. Ko bom velik, hoj, ko bom velik, bom tudi jaz oprezoval ob gozdnih jasah na srne."

"In jih pobijal? Krvolok!" se je zgrozila Zora.

"Tiho, ženska, ki tega ne razumeš. Mož, zakaj mi nočeš povedati? Glej, kako lepo te prosim."

"T'i bi povedal očetu, oče sodniku, sodnik orožniku."

"Zaradi očeta torej mi ne poveš! Ha, tako je, če ima človek očeta, ki je jetniški paznik in je bil prej orožnik."

Tisti hip je posegla v pogovor mati in rekla kaznjencu, da bo že sama zložila drva.

Mož še ni dobro zaprl vrat za seboj, že je bil v kuhinji zopet vrišč in hrušč, prepir in cmerikanje, kakor pred njegovim prihodom v kuhinjo. Mati je udarila s kuhalnico po pokrovu na loncu in opomnila najstarejšega: "Jernejček, Zora, ali ne bsta napravila reda "

Jernejček in Zora sta se sama prepirala in nista imela kdaj tolažiti drugih.

"Grdun, nedolžne srne bi streljal," je očitala Zora Jernejčku, "in po ječah in zaporih bi se vlačil kakor ta mož."

"Ne, nikdar ne bom ne v zaporu, ne v ječi. Mene ne vlove. Rajši ko v zapor, rajši . . . rajši."

"No?"

"Rajši bi podrl orožnika, ki bi me hotel odpeljati!"

Jernejček jo je nenadoma dobil s kuhalnico, da se je zvil pod udarcem. Na Zorana v naročju je med prepirom pozabil, dojenček mu je skoraj zdrknil iz rok in se je drl. Jernejček ga je lepo poujčkal, mislil je, da jo je dobil s kuhalnico zato, ker ni pazil na Zorana. Vseeno je drugič padla kuhalnica po njegovem hrbtu, bolj trdo ko prvič.

"Mamica," se je uprlo v Jernejčku, solze so mu udarile v oči, "kaj ti je naenkrat? Niti enkrat me nisi opomnila!"

Mati pa je dvigala kuhalnico k tretjemu udarcu. Čudna jeza je gorela v njenih očeh. Ker je Zoranu ujčkanje ugajalo in se je nehal dreti, je Jernejček skozi solze pogledal po kuhinji, kje je vzrok, da mu grozi nov udarec s kuhalnico. Igor in Boris sta se prepirala za poleno, na katerem sta hotela oba jezditi, Uroš in Dušan sta se valjala po tleh in se lasala, sam Bog ve zakaj, vsi štirje pa so cvilili in vpili.

"Jaz ne morem vsemu kaj, preveč jih je!" se je poskusil skozi jok braniti Jernejček, ali v tretjič je padla kuhalnica po njegovem hrbtu, da je zatulil in pobegnil pod mizo.

"V peklu ni hujše," je bridko planil iz jetničarke. "Pobegnem! Naj se oče trpinči z vami in vam najde strah." Vrgla je kuhalnico proti podpečku in si odpasala predpasnik.

Tisti hip je na štedilniku udarilo mleko iz lonca, gospa je priskočila in potegnila lonec z ognja. Nato si je zopet pripasala predpasnik.

Igor in Boris sta umolknila iz škodoželjnosti, da jih je Jernejček dobil, Urš in Dušan sta se nehala lasati iz radovednosti, zakaj jih je Jernejček dobil. Vsi štirje so se približali mizi, pod katero je čepel Jernejček, ki je iz jeze, ker jih je dobil sam, Zora pa ne, vsilil Zorana sestri. Toliko pametna je Zora bila, da je uvidela, kako nemogoče je, i tolažiti Zorana i sam jokati, zato je z dojenčkom zaplesala po kuhinji. Jeziček pa ji ni dal miru. Komaj je dobro potolažila Zorana, se je že sklonila k Jernejčku: "Orožnika bi pobil?"

Jernejček ji je po kratkem obotavljanju začel pojasnjevati: "Tam po gozdovih ni tako tesno ko tu pri nas, kjer smo stisnjeni v ozko kuhinjo in sobico, ki sta bili prej jetniški celici, kakor je povedal očka. Tam hodiš ure in ure, pa ne naletiš na nobeno hišo, ne srečaš človeka. Tiho je tam, tam ni Zoranov, Urošev, Dušanov, Igorjev, Borisov, tam ni tebe, ki imate jok na jeziku in solze v očeh, če vas kdo le postrani pogleda. Zlekneš se v tisti tišini pod košato smreko ob zeleni jasi, zagledaš se v modro nebo, zasanjaš z odprtimi očmi o daljnem svetu . . . kakor mamica, ko je bila še doma pri očetu in ni še poznala našega očeta."

"Mamica ni nikdar imela puške, ko je sanjala tam ob zeleni jasi v gozdu."

"Ker je ženska! Kdaj si še slišala, da nosijo ženske puške in hodijo na lov? To je za nas moške."

"Mamica je rekla, da me vzame s seboj, ko pojde k staremu očetu," se je domislil Igor. "Takrat me popelje na tisto zeleno jaso v gozdu, kamor je pobegnila od doma, če ji je bilo hudo ali so jo kregali. Videl bom košate smreke, modro nebo, vedel bom, kaj je tišina."

(Konec prihodnjič)

—o—

Ne tarnaj danes o neprilikah, katere morda lahko preložiš na jutri.

IZŠLA JE

BARAGOVA PRATIKA

ZA NAVADNO LETO 1946

Pratika je vse skozi zanimiva. Pošljite svoje naročilo takoj! Dokler je zaloga na roki. Kupite jo tudi za svoje sorodnike in domače v stari domovini. Ko se bodo vam javili s pravilnim naslovom, jim jo boste poslali kot božično ali novoletno darilo. Vse kar je treba je, da jo zavijete dobro v papir, pravilno naslovite in daste na njo 6c znamko.

To priporočamo zato, ker pozneje bi jo morda radi poslali v stari kraj, pa je ne bo več v zalogi. Zato kupite kak izvod ekstra za ta namen, da jo boste lahko poslali tja, ko se bodo vam javili iz starega kraja.

Za po Ameriki stane Pratika **40c**

Za Jugoslavijo in Evropo, če se želi, da jo mi pošljemo tja pa **45c**

Radi še ne popolnoma in zanesljivo urejenih poštnih razmer v Evropi, ne sprejemamo odgovornosti za točno dostavo, pač pa le toliko, da jo mi odpošljemo.

Naročilom za Pratiko je priložiti Money Order, ček, gotovino, ali pa v znamkah po 3c. Znamk za zračno pošto ali za Special Delivery se za naročila ne sprejema.

Vsa naročila je poslati na:

BARAGOVA PRATIKA
1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO 8, ILLINOIS

POŠILJANJE DENARJA V STARI KRAJ

Sedaj je odprta denarna pošiljatev v staro domovino. Denarne pošiljatve se nakazujejo v dolarjih, v Jugoslaviji pa so izplačane v dinarjih po kurzu dneva izplačila.

ZA VSAKO POŠILJATEV DENARJA JE TREBA izpolniti listino, na kateri mora pošiljatelj navesti ime prejemnika in če ima družino, tudi število oseb v družini in mora listino s črnilom podpisati. Po te listine pišite nam in Vam jih bomo poslali, da jih izpolnite.

DENAR S STROŠKI IN PRISTOJBINAMI POŠILJAMO SEDAJ PO NASLEDNJI CENI

Do $25 .....za stroške $1.00
Od $25 do $50 .....$1.25
Od $50 do $75 .....$1.50
Od $75 do $100 .....$1.85

KDOR HOČE POSLATI PO KABLU, NAJ DODA ŠE $2.25 za kabel; po zračni pot pa 30c.

* **Zaradi sedanjih razmer je priporočljivo za denarna**
* **nakazila poslužiti se kabelske službe.**

Ne pošljite denarja, ako niste uverjeni, da se prejemnik nahaja na dotičnem naslovu.

POZOR!

Listino ali prošnjo izpolnite, podpišite in jo pošljite nam skupno z denarno nakaznico. Na zadnji strani listine pa še prej natančno preberite pojasnila glede izplačljivosti denarja, itd.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
::: POTNIŠKI ODDELEK :::
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do $5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge.
LIBERALNE OBRESTI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - HEnd. 6570
CLEVELAND 3. OHIO

Zopet naprodaj

ENGLISH-SLOVENE READER

(Angleško slovensko berilo

DR. F. J. KERN
6233 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND 3. OHIO

Cena $2.00 s poštnino

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo $7.00, za pol leta $4.00, za četrt leta $2.50

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjana vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bog poklical k Sebi našo ljubljeno hčer in sestro

Mary Kronoshek

Pokojna je bila rojena v Jugoslaviji leta 1904 in njeno dekliško ime je bilo Zore.

Svoja dekliška leta je preživela s starši tukaj v Sheboyganu, a zadnjih 12 let je živel av Indianapolis, Ind., kjer zapušča žalujočega soproga, 3 hčere Marion, Hildegarde in Virginia, ter sina Gordon Jr. Tukaj v Sheboyganu pa zapušča žalostno mater in brata.

Bolehala je nad eno leto. Bila je članica SŽZ št. 5 v Indianapolis, Ind. Njena srčna želja je bila da bi bila pokopana v Sheboyganu na Calvariji pokopališču zraven svojega očeta in ta želja se ji je spolnila. Njeno truplo so spremili do tukaj njen soprog in otroci.

Z globoko hvaležnostjo se želiva zahvaliti našemu župniku Rev. L. F. Korenu za ganljive besede ob krsti pred pogrebom.

Prav iskrena hvala vsem za naročene sv. maše ter za vence inc vetlice, ki so bile položene na njeno krsto.

Hvala vsem številnim, ki ste jo prišli pokropit, članicam SŽZ št. 1, za opravljene molitve večer pred pogrebom ter vsem, ki ste jo spremili k večnemu počitku.

Ti pa ljubljena soproga, mati, hčer in sestra, prezgodaj si nas zapustila. Žalujemo za Teboj, ker te več med nami ni. Pa saj vemo, da si sedaj na boljšem kakor pa mi. Prosi za nas, da, kadar poteče naše zemeljsko življenje, da se združimo nad zvezdami. Počivaj mirno, naj Ti sveti večna luč!....

Žalujoča:

JOSEPHINE KAMNIKAR, mati;
ANTHONY ZORE, brat.

Sheboygan, Wis. 8. januarja 1946.

WELCOME HOME, G.I.'s!

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

BOOST K. S. K. J. SPORTS!

FORMER GI INSTALLS TRINITY KNIGHT OFFICERS, KNIGHTS PLAN 15th BANQUET

Brooklyn, N. Y. — A new flavor was added to the routine of installations among the Knights of Trinity when the recently discharged war veteran, Frank Erhartic, was asked to do the honors. To watch the former GI, recently returned from the islands in the Pacific, blush and almost stutter with self-consciousness, drew a smile among the other members.

But after those years of self-sacrifice, at times dodging red hot steel from the guns of the Nippons, he momentarily conquered man's mental enemy, fear, and swore in the 1946 officers just like a veteran. It sure felt like old times to have his smiling countenance present again.

Another milestone was passed by the Knights when your reporter's son, John Jr., was unanimously accepted as a Knight. He is the first son of one of the "boys" to enter the society. Now you can readily see that the boys are getting old.

The main topic of the evening was the coming banquet for the society's 15th anniversary. More about this later.

Top honors and compliments for the current new year go to Mrs. Erhartic, mother of the returning GI, who so graciously played host to some of the Knights and their wives at a welcome home party on Saturday evening, Jan. 5 in her home. It was a 100 per cent Erhartic party. The term 100 per cent is meant two ways. First, because we enjoyed the company of her three sons and their wives, and secondly, it was the kind of a party that only Mrs. Erhartic knows how to run. Between drinks, eats and drinks some more, and the singing of all old time songs, the party was a success in every respect. She again proved her well-known technique with her home-made potica. When better poticas are baked Mrs. Erhartic will bake them.

It is my pleasure to announce the home-coming of Jerry Koprivsek, a former Knight. He returned from the European theatre and his natural wit and smiling face is welcomed by all. Lots of luck, Jerry!

When the Knights get together in the future they will have to watch their three R's — reading, 'riting and 'rithmetic as they will be in the company of two big shots, Dom Suplina and John Ribic. These two boys got recent promotions in their line of business, Dom Suplina became one of the vice presidents of the Continental Savings Bank while John Ribic became an executive of the Western Electric Co. Congratulations, boys!

John P. Staudohar.

ST. MARY'S NO. 79 WILL INSTALL

Waukegan, Ill. — The next meeting of St. Mary's Society, No. 79, will be held Sunday, Jan. 20 at 2 p. m. Collection of dues will start at 1 p. m.

Installation of officers will be held at this meeting. The following were elected as officers for the year 1946:

Ignac Grom, Sr., president; Anton Mozina, treasurer; Paul Govekar, secretary; Angela Jesenovec, recording secretary; Louis Grom was elected as trustee for a 3-year term. The other trustees are: Mary Nagode and Frances Jesenovec. John Cankar, Jr., was elected sports director for our lodge.

Be seeing you all at our next meeting.

Paul Govekar, sec'y.

Keep Out! You men who have been haunting the ladies' underwear departments can retreat to the men's shops now. Tertron announces the presence of men's broadcloth and rayon shorts in the men's departments. No more need for men dressed in pink undies.

USED FAT SAGA — DROPS TO DRAPES

Mrs. Harry Weir, typical G.I. Wife, saw many furnishings she wanted for her home. She saw them but couldn't buy them. The lovely draperies she fell in love with were samples, and she learned that it will be a long time before quantities of drapery material are available unless housewives help speed the manufacture of fabrics by saving and turning in every drop of used fat they can skim, scoop and scrape

On The Beam Again!

The day we have long awaited is here again! The return of our boys to civilian life has given us more than good reason to cheer.

No need to emphasize that the men and women in the services were missed. While they were occupied in performing an arduous task all over the world, their absence was reflected in many ways. The KSKJ was no exception and the absence from fraternal life of service people all but completely stalled the KSKJ program of activity. Several Cadet groups kept the ball rolling, while a few bowling leagues were kept in motion.

In a recent issue of Our Page, Athletic Director Joseph Zorc appealed to District Athletic Directors to start the Kay Jay program rolling as of old. No doubt his plea will be heard in every community where at one time the Kay Jay spirit ran high. As evidence, the Our Page is taking on a new life with reports from various communities announcing that this program or that plan will be promoted. It all has the earmark of a KSKJ that is priming itself again TO GO and TO GO FORWARD with the young people playing the principal role of ACTION.

In addition to the many activities planned by individual lodges, now that the boys are returning, the big event of spring will be the MIDWEST KSKJ BOWLING TOURNAMENT. Followers of this, one of KSKJ's big affairs, predict that this annual get-together will be a grand reunion, and one that will long be remembered.

Yes, the KSKJ is again ON THE BEAM! See to it that your lodge joins this PARADE OF ACTION. Write to Athletic Director Joseph Zorc, or see your local director. Let's plan and act! See to it that the KSKJ CLICKS IN 1946!

JOLIET MEN FIND EYE IN KEGEL CIRCUIT; TWO QUINTS TIED FOR SECOND PLACE

Joliet, Ill. — After the inauspicious 1946 bowling start a week ago, the Joliet KSKJ Men's Bowling League bowlers perked up and smacked down the pins. The leading pin assaulters were Tony Buchar who chalked up 606 pins in his series, closely followed by John Azman with his 604 series. Tony Buchar also hung up the high single game banner of 241 pins. The Eagle Store team made a clean sweep of their series to jump into a second place tie with the Slovenic Coals — fours games behind the leading White Front Liquors team.

M. Gregorys 742 824 810
Woodruff Hotel 919 809 821

Woodruffs: Gene Tezak 578, 204, Will Kuhar 544, 223, and Ed Buthala 538, 213. Gregorys: John Culik 549, 215, and John Nemanich 523, 222.

Peerless Prints .798 808 880
The Eagle Store 835 846 902

Eagles: Tony Buchar 606, 241 and 204, and Hank Adamich 582, 216. Peerless: Ed Stukel 540 and Rudy Ramuta 515.

Avsec Prints 749 787 756
Slovenic Coals 826 757 842

Slovenics: Ed Ramuta 541, 202, and Lou Fabian 531. Avsecs' Bill Maichin 509.

Zema Drugs 916 847 755
White Fronts 773 869 898

White Fronts: John Azman 604, 222 and Mike Dolnak 503. Zemas: John Korelc 537, 207, Al Juricic 533 and George Karl 520.

Eleventh Frame Tips . . .

Only five men missing this week . . . on account of the prevailing flu and cold epidemic in Joliet . . . this rainy weather during the winter season is bad . . . hard to get rid of a cold . . . poor Will Kuhar . . . is still being followed by that ever present "2-good-games-and-1-bad-game" series complex . . . has two good games for a 400 plus count . . . then zoom . . . up pops the bad game . . . hope you get over it soon, Will . . . it's a pleasure to see bowlers like Ed Buthala, Mile Dolnik, John Korelc, John Culik and Hank Adamich, fair bowlers, coming up with good series to help their teams topple over the opponents . . . John Kren's strapping son, Bernie, of the Second Marine Division, was just discharged and visited with us . . . giving John some good points on how to "bowl" over the pins . . . we were glad to see the return of Rudy (Smiles) Pruss . . . he was absent for four weeks because of illness . . . the Woodruff Hotel team reminded you of a bunch of cripples . . . Gene Tezak complaining of a bad forearm . . . Will Kuhar with a sore back . . . Ed Buthala with sore "dogs," and George Gasperich with a stiff back . . . despite all their aches and pains they went out and won two games a la Luke Appling . . . the standings:

	W.	L.	Pct.
White Fronts	32	19	.627
The Eagle Store	28	23	.549
Slovenic Coals	28	23	.549
Zema Drugs	26	25	.510
Woodruff Hotel	25	26	.490
Avsec Printers	23	28	.451
Peerless Printers	21	30	.412
M. Gregorys	21	30	.412

ZELEZNIKAR FUELS SOLE QUINT TO SWEEP CLEAN IN CHICAGO STEPHENS' PIN CIRCUIT

Chicago, Ill. — Paced by Edwin Zebic, 523, and Frank Koporc, 515, fired up for the Zeleznikar Fuels and the coalmen won a trio over the Parkview Laundry in last week's session of the Stephen's Bowling loop. Louie Kovacic with 496 and Edward Sinkovec with 464 did best for the losers.

In the other wins of the evening the Monarch Beers had enough suds to set back the Jerin Butchers in two, the Darovic Lawyers nulled the Tomazin Taverns twice, the Fidelity Electrics flashed for a double-win over the Dr. Grill quint, and the Gottlieb Floristsi pinned the posies in two on the Kosmach Boosters.

High scorers: John Zefran, 57, Joe Mlakar, 483, Vincent Novak, 527, Wally Smyth, 513, Louie Dolmovich, 511, Tony Darovic, 491, Victor Kremesec, 503, Frank Kovacic, 478, Carl Strupeck, 497, Fr. Edward Gabrenya, 473, Tony Rabetz 508, Louie Zidarich, 454, John Terselich, 499, Tony Prah, 477, Victor Mladic, 475, Louie Zefran, 428. Double-century rollers: John Zefran, 202, Louie Dolmovich, 223, J. R. Tomazin, 216.

The boys were given a treat of sandwiches and beer by John Kochevar, the Monarch Beer man. The Kay Jay boosters are really being loyal fans, and are coming down every week to watch the boys bowl.

BLUE-ETTE DANCE IS SUCCESS

Cleveland, O. — The "Golden Blue-ettes Dance," held on Jan. 6, was undoubtedly a success. Approximately 600 people attended this dance which was held by the St. Joseph's Cadets, No. 169 KSKJ.

Johnny Pecon and his orchestra really can play. (Note to Johnny — we sure missed that music when you were away.)

The cadets wish to express their thanks to the following people who helped with the success of the dance: Mr. and Mrs. Joe Ferra, Mrs. Anna Grajzar, Mrs. Skolar, Mrs. Frank Zagorc, Mr. George Panchur, Mr. August Svetek, Mr. John Pezdirtz, Mr. Mike Zlate, Mr. Edward Kretic, Mr. Michael Drensek, Mr. Emeric Pausic and Mr. John Jalovec, Jr.

Various people have asked as to why we don't hold dances more often. Well, we promise that there will be another "Golden Blue-ette Dance" in the near future. In the meantime watch this paper for the activities to be held by the cadets.

CHI SOCIETY TO HOLD DANCE

Chicago, Ill.—All members of Mary of Help Society, No. 78, are invited to attend our next meeting which will be held on Sunday, Jan. 20 at 2 p. m. at the St. Stephen's Church Hall.

Members in arrears are asked to take care of their dues at the meeting or at my home. I collect dues every Tuesday at home, if you cannot come to the meeting.

As you all know, the lodge is sponsoring a dance on Sunday, Jan. 20 at the St. Stephen's School Hall. The program will commence at seven o'clock followed immediately by the dance. A good dance orchestra will take care of itching feet, and the thirsty and hungry will not be forgotten, so come all and bring your friends with you. A good time is assured all. With your cooperation the dance will be a success.

P. Kobal ,sec'y.

A new KSKJ member today means a bigger KSKJ tomorrow. A bigger KSKJ tomorrow means a better KSKJ—and a better KSKJ should be the aim of every member!

SPORTS MAIN TOPIC AT WAUKEGAN CONFAB; ST. MARYS AGAIN TO GO ALL OUT FOR SPORTS

Waukegan, Ill. — During the last meeting of the Saint Mary's Society, No. 79, KSKJ, discussion of athletics in the lodge was a priority A issue. At the start of the war, the lodge suspended athletics and the office of Athletic Director was dropped for the duration. At the last meeting in December, John A. Cankar, who served for 12 years as Sports Director, was elected again to fill that post. Many of the the boys are beginning to come home from the wars, so the St. Mary's lodge again is all set to start turning out top notch teams in bowling and basketball.

At a meeting held Sunday, Jan. 6 at the home of the sports director, a St. Mary's girls' basketball team was organized with the following members present: Rose Urbancic, Mildred Cankar, Angie and Mary Jesenovec, Elenore Poglayen, Theresa Chamernik. Others planning to play with the team are: Mitzi Grum, Gertie Repp, Mary and Helen Glogovsky.

We ask all former members of the girls' team to look around and see if they have any basketball suits, and if so, to please turn them over to Rose Urbancic so that present team members may have them. These items are still very hard to get. Any other girls wishing to play with this team are urged to see the sports director of the St. Mary's lodge.

Although it is still some time before the annual KSKJ Bowling Tourney gets under way, the St. Mary's lodge is already planning its teams. Last year, with many members in the armed forces we had five men's and four women's teams, and this year we intend to top this number. All members of St. Mary's lodge, who intend to bowl in this year's tourney, must contact the sports director not later than March 24.

All bowlers, whether they bowl in an established league or not will turn in with their names their bowling averages. All St. Mary's teams will be formed on the basis of best averages.

Any members wishing more information may phone Maj. 4328-M or write to:

John A. Cankar,
1020 Lincoln Ave.,
North Chicago, Ill.

NEW TIMBER DOESN'T STOP JOLIET LADIES; GORSICH MARTS BOLSTER SECOND PLACE SPOT

Joliet, Ill. — After last week's pin circuit in the local KSKJ Ladies Bowling League, a number of favorable scores were posted in spite of the new timber set-ups.

The Gorsich Food Mart strengthened their grip on second place after cuffing the Papesh Tavern in two frays. Isabelle Gregorich pulled herself out of the rut by zipping a 168, 158, 194 for a 520 series to lead the Gorsich Food Mart. Agnes Govednik's 459 topped the scores on the Papesh's team.

The Peerless Printers upset the Avsec Printers in two sessions. Dot Zlogar was high for the winners with a 154 average and also hit high game of the night — a nice 204. Frances Gursh was high for the losers with a 435 series.

Lewandowski Bros. dropped two games to the Joliet Office Supply. Jo Ramuta piled up a nice 456 series followed by Gen Golobitsh who chalked up a 455 series for the winners and the losers were paced by Frances Metesh's 419.

The Tezak Florist didn't have any difficulty defeating the Bluth Grocers for the pins really flew and all teammates scored series over 400. Betty Martincich's 462 series topped the Tezaks' scores. Helen Keith's 431 and Julie Camp's 429 topped the losers' scores.

Highlights of the Evening: Dot Zlogar and Isabelle Gregorich won the prizes for the evening . . . Bernadette Bluth just could not seem to get her hook working, but did account for a spare by picking up the 5-10 split . . . Lil Grayhack went to town and clipped off a neat 146 average . . . Jean Tezak's "Wonder Ball" set down a lot of timber, giving her a 411 series . . . Tezak Florists beat the high three series previously held by the Gorsich Food Mart . . . High games rolled: Dot Zlogar 204, Betty Martincich 189, Marie Terlep 182, Marge Cohil 181, Jo Ramuta 175, Norinne Konopek 170, Agnes Govednik 166, Gen Golobitsh 167, and Frances Gursh 160.

Team standings:

	W.	L.	Pct.
Papesh Tavern	36	15	.706
Gorsich Food Mart	31	20	.608
Tezak Florist	27	24	.529
Joliet Office Sup.	26	25	.510
Avsec Printers	25	26	.490
Lewandowskis	23	28	.451
Peerless Printers	23	28	.451
Bluth Grocers	13	28	.253

JOLIET JOHNS ELECT

Joliet, Ill. — At the general meeting of St. John the Baptist Society, No. 143, the following officers were re-elected to serve for the year 1946:

John Kren, president; Frank Buchar, vice president; Joseph Avsec, secretary; George Vertin, recording secretary; Joseph Kochevar, treasurer; Trustees: John Kostelz, William Vertin, Louis Zeleznikar; Medical Examiners: Dr. Joseph A. Zalar, Dr. Raymond J. Kennedy; Marshal Matt Rogina.

The next regular meeting will be held Sunday, Jan. 20 in Ferdinand Hall at 2 p. m. sharp! A financial report is being prepared for this meeting and every member is invited to be present. Refreshments will be served.

The officers and members of No. 143 wish all members of KSKJ a very happy and healthy New Year.

Joseph Avsec, sec'y.

TO RATE
In the KSKJ
CO-OPERATE

They said . . .

President Harry S. Truman:

"I am informed that there are various measures now pending before Congress which would either prohibit or severely reduce further immigration. I hope that such legislation will not be passed. This period of unspeakable human distress is not the time for us to close or to narrow our gates. I wish to emphasize, however, that any effort to bring relief to . . . displaced persons and refugees must and will be strictly within the limits of the present quotas as imposed by Congress."

Secretary of State James F. Byrnes, on his return from the Moscow conference:

"I was well aware of the risk involved in suggesting this meeting of the foreign secretaries of Great Britain, the United States and the Soviet Union) without agreements on the points under discussion. I knew the risk of another impasse such as occured in London . . . (But) in this modern world, where events move with lightning speed, there is no time to wait for agreement to be reached by the slow exchange of diplomatic communications. We must realize that discussion and personal contact in international affairs are useful and helpful even though they do not at once lead to agreement. They contribute to a meeting of the minds and the reconciliation of differences."

Harold E. Stassen, former Governor of Minnesota, speaking in New York:

"It is of tremendous importance that we recognize that the United Nations Charter and the organization which comes into life as a result of it in the meetings of the Assembly have not chased away the clouds of international differences of viewpoint, divergency of secondary objectives, and suspicions. But it is equally important that we recognize that that Charter is the silver lining of these clouds. Viewed in this light, the convening (in London) of the Assembly, as the opening step in the definite functioning of this United Nations organization, takes on major significance. As the world forum it should immediately become the generating center of constructive ideas for meeting the problems which confront the peoples of the world."

Adlai A. Stevenson, Acting U. S. Delegate to the recent meeting of the United Nations Preparatory Commission in London:

". . . The choice of the U. S. as the site for the United Nations Organization not only eradicates the ghosts of Geneva, which are unhappy for some States, but constitutes recognition of the historical migration of the center of gravity in political affairs to the New World. America, which lies between the Orient and the Occident, becomes, indeed, the center of world policy for peace. America's people are fully conscious of their destiny and their transcendent responsibility in the world of tomorrow . . . The United Nations will and must operate in the United States and elsewhere in an atmosphere of utter tolerance and respect for others, without a shadow of prejudice or racial or cultural discrimination."

Herbert H. Lehman, director of UNRRA; in a message to the American people:

"The funds available to UNRRA make this a season of hope for millions whose only chance for survival and new opportunity lies in the aid from their more fortunate neighbors . . . (But) we will not be able to bind up every wound or feed every child who cries for help. The urgent needs of suffering people are far greater than available resources. In the months that lie ahead we will need another $600,000,000 to complete the second contribution recently authorized by Congress. Meanwhile, today, . . . we must husband our resources of food — and especially of wheat, which will be in short supply — so that we can help to keep the unhappy continent of Europe alive during the critical months that lie ahead.—Common Council.

MEASURE OF A MAN

The man's no bigger than the way
He treats his fellow-man!
This standard has his measure been
Since time itself began!
He's measured not by tithes or creed
High-sounding though they be;
Nor by the gold that's put aside;
Nor by his sanctity!
He's measured not by social rank,
When character's the test;
Nor by his earthly pomp or show,
Displaying wealth possessed!
He's measured by his justice, right,
His fairness at his play,
His squareness in all dealings made,
His honest, upright way.
These are his measures, ever near
To serve him when they can;
For man's no bigger than the way
He treats his fellow man!

Cupid is a little fellow, but one can't always judge by the sighs of love.

MONEY TO LOAN

If you intend to borrow money on your home, borrow it from K.S.K.J. The K.S.K.J. loans money to members and non-members on improved Real Estate at 4% interest without any commission. Payments on principal in monthly installments.

For additional information write to:

K. S. K. J.

351-53 NORTH CHICAGO STREET
JOLIET, ILLINOIS

THE AMERICAN RED CROSS

The war is over. But we have not settled back in complacency for war is waste, and it leaves in its path many innocent victims who must be aided. Foreign countries, completely disorganized during the holocaust in Europe and Asia, must be fed and clothed. The disbanding of our armed forces finds many young men and women unable to revert back to the normal pattern of everyday living without some assistance. We still have men in occupation forces on foreign soil. Their contact with their home country must necessarily be personalized and kept alive. There are men and women waiting to be brought back, to whom time moves slowly and the unavoidable "red tape" proves irksome. Lastly, there are the men and women in our veterans' hospitals who will forever bear the marks of the grim war just passed, whose health has been shattered and whose limbs are crippled.

Civilian blood donor programs will be increasingly important. The work done by the American Red Cross during the war in establishing and maintaining blood donor agencies in cities and states where Red Cross Chapters were requested to do so, has been outstanding. It will now be continued for civilian use with the provision that it must reach those benefited without charge for the product.

Time does not pass a nation by without major catastrophes, disasters which wreak high losses on property and lives. We do not wish to sit idly by without some thought for our American neighbors, and we want to do our part in the prevention of such disasters in the future.

Aware as we are of our responsibilities, you and I as individuals could not do all that must be done to carry on the humanitarian services which these problems demand. Our National Fraternal Congress, alert as we may be to the need for them, would face an insurmountable task.

But, thank God, there is an organization fully equipped and staffed who can do the job for us. An organization which stands ready to account to us for its expenditures, whose name is synonymous with service and yes, with life itself. The National Fraternal Congress is proud again to pledge its full support to THE AMERICAN RED CROSS. Our six million members will, by their contributions through their lodges and their Societies, help make sure that the services of THE AMERICAN RED CROSS will be available to all who will need them.

Walter C. Below, Pres.,
National Fraternal Congress of America.

THE NEW YEAR

A Flower unblown; a Book unread;
A Tree with fruit unharvested;
A Path untrod; a House whose rooms
Lack yet the heart's divine perfumes;
A landscape whose wide border lies
In silent shade, 'neath silent skies;
A wondrous Fountain yet unsealed;
A casket with its gifts concealed:—
This is the Year that for you waits
Beyond tomorrow's mystic gates.—Selected.

If a man lets the beard grow people say he is too stingy to patronize a barber, and if he shaves daily they say it's because he is getting gray.

COLLINWOOD JOES WILL INSTALL

Cleveland, O. — Installation of officers for the year 1946 will be held at the Jan. 17 meeting of St. Joseph's Society, No. 169, in the Slovenian Home, Holmes Ave. The meeting will be called to order at 7:30 p. m., and Ivan Zupan, editor of Glasilo, will be the installing officer.

St. Joseph's, one of the largest subsidiary units of its kind with a membership of 1,500, will this year be guided by energetic 23-year-old Frank Znidar, as president. Plans are under way to make St. Josephs again appear in the limelight of KSKJ activity.

URGE AID TO JUGOSLAVIA

New York City. — The former Mayor of New York, Fiorello H. Laguardia, joined with Mayor William O'Dwyer to spur aid to Yugoslavia, the only European country described by UNRRA as being at actual starvation level.

Mayor O'Dwyer will open the Committee's campaign for baby foods at a City Hall ceremony at 2 p. m. Jan. 14. The Committee seeks to save 1,200,000 Yugoslav children who are reported victims of advanced malnutrition.

A HICK TOWN IS A PLACE WHERE . . .

The barber shop is the only place at which you can be clipped . . . Where they frame mottoes—not neighbors . . . Where you leave from to make enough money to go back to . . . Where a good girl doesn't have to brag about it.

A hick town is where there are more trees than people . . . Where you can belong to the country club without having had relations who came over on the Mayflower, or a Rockefeller fortune.

A hick town is where you don't have to count your change . . . Where sandwiches are butter on both sides of bread . . . Where there are no $1.50 cover charges for 60c worth of second-rate food . . . Where quintuplets put a town on the map.

A hick town is where a night club is a policeman's billy, a smash hit is a 3-bagger by the local Babe Ruth, and a blessed event isn't even news—just a usual procedure.

A hick town is a place I love —because my Ma and Pa were children there . . . Where they call a spade a spade and a stranger is a potential friend. —Selected.

SOME THINGS TO REMEMBER ABOUT EATING

Remember that good breeding is shown at the table, more quickly than in any other place.

Come to your meals promptly, when called.

Never come to the table untidily dressed.

Have clean hands, face, nails and clean clothes.

Allow guests to enter the dining room first.

Do not sit down at the table until all have arrived.

Do not start to eat until everyone has been served.

Do not play with your silver or lick it or your fingers.

Do not talk with food in your mouth.

When eating soup, fill your spoon away from you, not toward you. Always eat soup from side of spoon, quietly.

Keep your lips closed when chewing, and never smack them.

Sit quietly until all have finished and you are given permission to leave by your parents or the hostess.

ST. FRANCIS de SALES, BISHOP AND DOCTOR

Jan. 29

St. Francis de Sales was devoted to God from his infancy. He was of high birth and most brilliant talents; but he consecrated all to the service of religion, and, laboring diligently and unceasingly among the Calvinists, he became the instrument, as a missionary, in leading back 72,000 of those heretics to the true fold in the short space of three years. He was made bishop of Geneva in 1602, and by his sweet sanctity, proved himself to be a faithful imitation of the gentle Lamb of God. He wrote numerous and valuable works of piety, and founded the Order of the Visitation nuns. He died at Lyons, in Dec. 1622.

St. Francis de Sales was filled with such a great zeal for the honor and glory of our Lord in the Most Blessed Sacrament of the Altar, that he never failed, but continually admonished the faithful in his diocese to pay solemn homage to our God in the Blessed Sacrament. He always assisted in the procession on Corpus Christi and carried the Blessed Sacrament. Many observing the Saint on these occasions, saw his face glow and beam like fire. When he heard that Benediction of the Blessed Sacrament was to be given anywhere, he was sure to be present if his duties did not prevent him from doing so. There before the Sacramental Lord he remained in deepest humility, in profoundest adoration, always upon his knees, so that everyone who saw him admired him. He was immovable as a statue in the presence of Him because he was penetrated with deep reverence.

KEEP DOING SOMETHING

Idleness is the father of much of the trouble in this world. People who have something to do, even though it may not be "setting the world on fire," rarely get into serious trouble.

Franklin says "the bird that sits is easily shot."

The mind put to useful purposes has no time in which to meditate upon useless ends.

Better do humble work and keep busy than be idle and dream of great tasks, and never accomplish them.

Keep doing something.

Take pride in doing the simple things well and then you will be assured of the great things, and you will in addition have the confidence in yourself to handle them worthily and efficiently.

Every hour that you waste takes that much lustre away from every hour that remains to you.

Strange as it may seem, you who aspire to proud heights must first throw pride away. You must accept the doing of the little things and you must do them as though each in its turn was very important and great. That is how big things come about.

Fitness precedes greatness.

Prepare. Keep getting ready for important tasks — and the tasks will come, sooner or later.

Go to bed at night with at least one important thing learned and accomplished. The next day will dawn in finer garb.—Selected.

Americus Vespucius was a Catholic. From him America accidentally received its name.

Samuel de Champlain founded Quebec and discovered Lake Champlain and Lake Ontario. He was a Catholic.

HOPE OF EUROPE TOPIC

Cleveland, O. — The European Division of the Council on World Affairs is presenting Mr. Imro Kovacs, a speaker of exceptional ability, at a special meeting of the Council at 8 p. m. on Friday, Jan. 18, in the Cleveland College Auditorium. Mr. Kovacs will speak on "Democracy, the Hope of Europe," and the public is cordially invited to attend.

The European Division is organized to carry on a specialized phase of the educational work of the Council on World Affairs. The Secretary of the Division is Mr. George Michaelides. It has a membership of about 100, meeting once a month to discuss America's possible contribution to the solution of European problems along democratic lines. Their purpose is not only to crystallize their opinion thru sharing views with people of different backgrounds, — a score of European countries was the birthplace of these men, — but also to formulate findings to be used by the Council in its educational activities in the city and throughout the country. Clevelanders, with European background, sharing such an outlook, are always welcome as members of this study group. Information may be obtained by calling the Office of the Council, MAin 1102.

The meeting will be open to the public upon presentation of an invitation card, which may be secured by writing or phoning the Council on World Affairs, 922 Society for Savings Bldg. (MAin 1102)

ST. AGNES, VIRGIN AND MARTYR

Towards the close of the 3rd century the beautiful maiden Agnes was born at Rome, of rich and noble parents, and dedicated to God from her very childhood. Being sought in marriage by illustrious suitors in her early girlhood, Agnes declined everyone and declared herself the spouse of Jesus Christ. Enraged at her Christian firmness, the Roman authorities subjected the virtue and modesty of the holy child to the most terrible trials; but the power of her Eternal Spouse protected her miraculously from all the snares and evil designs of her enemies; and her fair young life was crowned with martyrdom. She perished by the sword by order of the Roman governor.

THE KING WITH THE GOLDEN TOUCH

Long ago in Thrace there lived a king named Midas. More than anything else, he loved the glitter of gold.

One day King Midas did a favor for a powerful genie named Dionysius. The genie was so pleased that he appeared before the king and said, "I am grateful to you, King Midas, for your kindness. Make a wish and I will see that it comes true."

"Really?" asked the king. "Then I wish that everything I touch will turn to gold — beautiful, beautiful gold."

Dionysius was sad when he heard this, for he had hoped that Midas was an unselfish king. He had hoped that he would ask for something that would help his kingdom and his people. But he could not break his promise. "Your wish is granted, King Midas," he said, and disappeared.

Midas could hardly wait to try his new and wonderful power. He ran into the royal garden and touched a beautiful rose. It suddenly became a golden rose. Midas then hurried from flower to flower, touching each one. He turned even the trees and the plants and the garden benches into gold. The air was filled with the sound of golden leaves and plants tinkling in the breeze.

That evening the king sat down to dinner. But upon touching his mouth, the food, too, turned to gold. Then Midas realized that the gift of the golden touch had turned against his. "What good is all this gold if I cannot eat?" he wailed. "I'll starve to death."

He picked up a glass of water. The glass suddenly became yellow and heavy. He raised it to his lips to drink, and the water turned to gold. "I'll die of thirst," cried the king in anguish. "Oh, Dionysius, take back the gift of the golden touch. Take it back!"

Suddenly, Dionysius appeared before him.

"I'll grant your wish," he said, "but you cannot keep the golden things you made today."

"No matter, no matter!" said the king eagerly. "What good are they to me now?"

Bowing low the genie disappeared again and as he did so, the food on the table became real once more.

King Midas, you may be sure, lost his love of gold. And well he might!—Jr. Catholic Messenger.

Bonds of Victory—buy 'em!